

JUGOSLOVANSKO GIBANJE

ČEHI IN JUGOSLOVANI SO PROTESTIRALI PROTI DENUNCIJACIJAM GROFA ČERNINA. — JUGOSLOVANE JE ZASTOPAL DR. KOROŠEC IN 24 JUGOSLOVANSKIH POSLANCEV. — HRVATJE SO OBLJUBILI ČEHOM ZVESTOBO. — 10,000 OSEB JE PRISEGLA VSTRAJATI TOLIKO ČASA, DOKLER DOBE ČEHI IN SLOVAKI SVOJO PROSTOST.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 30. aprila. — Reuterjev urad je dobil nadaljne posameznosti glede velikega shoda, ki se je pred kratkim vršil v Pragi v protest proti denunciacijam grofa Černina proti Masariku in drugim češkim voditeljem.

Zborovanju so prisostvovali vsi češki državni poslanci, nadalje zastopniki češkega vseučilišča, akademije ter delavcev in kmetov.

Jugoslovani so bili zastopani po 24 odposlanceh z načelnikom dr. Korošcem ter poslancem dr. Tresičem kot oficijelnim zastopnikom hrvaško-srbske koalicije.

Poljski klub je poslal simpatijsko brzojavko. Zborovanje je otvoril predsednik Češke Zveze, poslanec Stanek, ki je izjavil, da je shod nova manifestacija želje celega čehoslovaškega naroda po neodvisnosti.

Dolžil je nemško-fevdalnega Černina, da je skušal varati svet glede složnosti Čehov ter dolžil Nemce in Madžare, da so krivi provokacije in podaljšanja vojne vsled svojih imperjalističnih želja ter zanikanja vsake samostojnosti za Slovence.

Hrvaški poslanci dr. Pavičić, ki je govoril v imenu Jugoslovanov, je obljubil Čehom zvestobo kot svojim bratom.

Na Ogrskem je soglasno z neko brzojavko na "Lokalanzeiger" v Berlinu, dr. Aleksander Wekerle sprejel povabilo cesarja Karola za stvarjenje kabineta pod njegovim vodstvom.

Dve uri v soboto se je posvetoval Wekerle z grofom Tiszo, prejšnjim min. predsednikom.

Dr. Wekerle namerava vstvariti koalicijski kabinet na podlagi kompromisa, tikajočega se volilne reforme.

Washington, D. C., 30. aprila. — V diplomatičnih brzojvkah, katere so dospole sem, je najti dokazke o revolucionarnem nemiru med Slovani Avstroogrške.

Luč na protinemške demonstracije Slovencev v Ljubljani, meče brzojavka na srbskega zastopnika, v kateri se pripoveduje o nemškem narodnem zborovanju, ki se je vršilo v Građu.

Na tem shodu sprejete resolucije kažejo strah pred jugoslovanskim gibanjem.

V resoluciji se glasi:

— Ne sme se dovoliti, da bi gibanje za "Veliko Srbijo" prišlo zopet v življenje potom notranjih intrig.

— Mi zahtevamo od vlade z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago, neposredno zatrtje vsch izdajalskih intrig v prilog jugoslovanski državi.

— Pot do morja nam mora ostati odprta.

— Prosta pot do Trsta mora biti zagotovljena potom nove ureditve meja in potom nemškega priseljevanja.

— Povratek jugoslovanskih in italjanskih izdajalcev nasprotuje osnovnim pogojem za miren razvoj.

— Če naši nemški poslanci ne bodo nastopili bolj odločno, bomo prisiljeni storiti to mi sami ter stopiti v opozicijo proti vladi in našim zastopnikom.

Diplomatična brzojavka iz Amsterdama pravi, da so češki dijaki v Avstriji nameravali organizirati stavko v pričetku maja z namenom, da dobijo obljubo ljudskega vseučilišča, na katerem bi se vršil pouk v domačem jeziku.

V Pragi je bilo aretiranih veliko dijakov.

Oficijelna francoska poročila iz Ženeve pripovedujejo danes o velikem zborovanju delegatov Čehov, Poljakov in Jugoslovanov v Pragi, katero se je vršilo 13. aprila.

Eden izmed jugoslovanskih listov poroča.

— To je bil prizor, ki ga ne bodo nikdar pozabili. Ko je namreč več kot 10,000 oseb dvignivši roke, priseglo ostati zvestim in trdnim do končne zmage, ko se bo vstanovalo neodvisnost čehoslovaškega naroda.

Dr. Korošec, predsednik Jugoslovanskega kluba v avstrijskem parlamentu je podal Čehom naslednjo obljubo:

— V tej slovesni uri vam obljubljam, da smo in da ostanemo vaši zvesti tovariši in orožju. V naših srcih gorijo želja, da vam dokažemo svojo bratovsko zvestobo. Skupno smo stokali pod avstrijskim jarmom. Skupno se borimo proti njemu in skupno ga bomo premagali. Posledica te zmage pa bo nedvisnost Čehov in Jugoslovanov.

Pri neki manifestaciji, ki se je vršila pred hotelom, v katerem je stanovala jugoslovanska delegacija, je rekel poslanec Stjepan Radić, vodja hrvaške kmečke stranke:

— Prvič v zgodovini je češki narod združen v prilogo veliki ideji. Ne bo pa osamljen v bitki, katero vojuje danes. Mi vsi želimo to v zgodovinskih urah, in vsi se bomo borili za svojo prostost in neodvisnost.

POLOŽAJ NA ZAPADNEM BOJIŠČU.

Iz Rusije

Rusija misli zbrati velikansko vojsko. — Boji se Japonske. — Splošna vojaška obveznost. — Nemški protest.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Moskva, Rusija, 30. aprila. — Boljševiški vojni in mornariški minister Leon Trocki je sinoči v svojem govoru pred osrednjim odborom priporočal odredbo za prisilno vojaško službo.

— "Ker se Rusija boji uničenja mora imeti armado", je rekel Trocki. "Ne vemo ure, kdaj nas bo izrazil sovražnik, ki nam grozi od vzhoda."

Osrednji izvrševalni odbor je sprejel tozadevno resolucijo. Odredba bo zahtevala vojaško vežbanje za delavce, kmete in brezposelne od 18. do 40. leta, skozi osem zaporednih tednov in po najmanj 12 ur na teden. Enako se bodo vežbali šolski dečki od 16. do 18. leta. Sprejemale se bodo tudi ženske prostovoljke. Nabori bodo trajali najmanj 6 mesecev; dezertacija se bo kaznovala z zaporom in izgubo državljanstva.

Nemčija je protestirala pri boljševiškem zunanjem ministru (Čerininu, ker se je v Murmansku izkreslo 6000 zavezniških vojakov, da je to krčenje brest-litovske mirovne pogodbe, ki je dala pogov za mir s Finsko, pa tudi obljuba, da se ne bo umesavala v notranje razmere Finske.

Prišla je vest, da je prišel v Berlin ruski poslanik Adolf Joffe.

Nemški poslanik za Rusijo general prof. Mirbach je danes prišel tu s tem s svojim štabom več kot 70 oseb, vključno različne komisije in tudi turške komisije.

Razširila se je govorica, da so Nemci zajeli celo črnomoško brodovje.

Nemško prodiranje v Rusijo se brez prestanta nadaljuje. Nemške sile so zavzele že več mest in se bližajo Kuraku, glavnemu mestu gubernije, istega imena z več kot 50 tisoč prebivalci. Kursk je že sprejeto.

Nova mirovna vada

Karol bo ponudil Italiji mir. — Nemški agenti v Švici bodo ponudili mir, ako se poneareči ofenziva.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 30. aprila. — Na laškem bojišču se je urzlo vreme nenadoma povrnilo, posebno v gorski pokrajini, vsled česar bo po mnenju laških častnikov odgodena nameravana avstrijska ofenziva. Poročila na laško poslanstvo iz Rima pravijo, da je ponekod zapadel sneg do 6 čevljev debelo.

Leon Trocki je v svojem odgovoru na tozadevno vprašanje rekel, da se bo to prodiranje nadaljevalo, dokler ni sklenjen mir z Ukrajino.

Poveljnika upornih kozakov generala Dutova so vjele sovjetovo čete.

Washington, D. C., 30. aprila. — Zadnja poročila, ki so prišla iz Finske skozi Kodanjo, da je bila vsled vstaje v Petrogradu zopet vpeljana monarhija, imajo po mnenju francoskih listov, kakor se danes oficijelno poroča iz Francije, svoj izvor v Berlinu. Francoski javnosti je naročeno, da sprejme te vesti z veliko previdnostjo, ker se o tem nič ne omenja v zadnjih poročilih iz Finske ali pa iz Moskve ali pa od zavezniških poslanikov na Švedskem.

Amsterdam, Nizozemsko, 30. apr. Časopisi v Frankobrodu v Nemčiji so ponatili vest iz Kijeva, ki zanika, da je bil bivši vrhovni poveljnik ruskih armad in vodja protiboljševiškega gibanja, general Kornilov ubit.

Poročilo pravi, da general Kornilov koraka proti Orenburgu v okolici Urala. Njegov namen ni obnoviti v Rusiji monarhijo, temveč akcija parlamentarne vlade.

Zavzetje Viborga.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 30. aprila. — Karol se poroča iz Vase in preko Kodanjo na Exchange Telegraph Co., je bela garda zavzela Viborg 75 milj severozapadno od Petrogradu, in je pomorila celo posadko rdeče garde, ki je štela 6000 mož.

Washington, D. C., 30. aprila. — Bolgarija je ugodila Turčiji in ji prepustila železniško postajo Karagaž železnice v Drinopolju; ravno tako pa tudi levi breg Marice do Kulebi Bueas. To ozemlje je Turčija zahtevala kot odškodnino za Dobrudžo.

Francosko poročilo se glasi: "Bolgarija s tem vrača teritorialno darilo, katerega ji je Turčija dala poleti 1915 z namenom, da jo potegne v vojno ter s tem zagotovi njeno zvezo s centralnimi državami ob času, ko so francosko-angliške sile ogrožale Dardanele."

Revolucionarno gibanje Hrvatov in Slovencev

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 30. aprila. — Poročilo, ki ga je razposlala danes Reuterjeva agentura, pravi, da se je doznalo iz srbskih virov, da so znamenja bližajoče se revolucije v Avstroogrski vsak dan bolj razvidna.

Med Hrvati, Slovenci in Srbi se vrši ljudsko glasovanje v prid združitvi s Srbijo in Črnogorom v neodvisno državo pod srbskim kraljem Petrom.

Temu gibanju načeljuje ljubljanski knezoškof. Poročilo pravi:

— V jugoslovanskih provincah so se vršile zelo resne demonstracije. Sedaj se poroča, da je odobril papež zahtevo avstrijske vlade ter naročil svojemu nunciju na Dunaju, naj prične z disciplinarno preiskavo proti ljubljanskemu knezoškofu, ker se je postavil na čelo temu revolucionarnemu gibanju.

V kratkem je pričakovati velikih nadaljnjih razvojev.

JAPONSKA POLITIKA

GOTO PRAVI, DA JE JAPONSKA POLITIKA V SIBIRIJI ODVISNA OD ZAVEZNIKOV. — ZUNANJI MINISTER PRAVI, DA BO JAPONSKA POSTOPALA SAMO Z ODOBRAVANJEM ENTENTE. — GOTO JE NASLEDNIK MOTONA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on May 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Tokio, 30. aprila. — Danes baron Šimpei Goto, ki je bil večeraj vpeljan kot naslednik zunanega ministra Motono, izjavil, da bo Japonska v bodoče v Sibiriji stori vse v soglasju z zavezniki.

Novi zunanji minister je rekel, da čast in pravična namera Japonske sta prepričevalna in da ostane prijateljstvo v Ameriko in Anglijo trdno, navlic temu, da se je z intrigami poskušalo razdvojiti te narode.

Splošno se domneva, da je ta preemba v kabinetu predhodnica padea Teračijevega ministrstva. Dasiravno se smatra bolezen zunanega ministra Motono za zadosten vzrok za njegov odstop, se vendar v nekaterih krogih domneva, da je odstopil zaradi nasprotnih mnenj glede vojaške akcije v Sibiriji, kar je zagovarjal.

Ko je Japonska povabila Združene države, da naj dajo nasvet in podajo izjavo, ali je primerno, da japonska armada gre v Rusijo, je japonski državnik odgovoril akcijo, dokler zavezniki soglasno ne priporočijo intervencije.

Baron Goto je bil notranji minister v Teračijevem kabinetu; po njem izpraznjeno mesto pa je zasedel Ren-taro Mizuno. — Izprememba v zunanjem ministrstvu je povzročila veliko zanimanje, ker je baron Goto zelo vplivna oseba.

O resignaciji barona Motono se je že dolgo govorilo in sicer zaradi povratka neke notranje bolezni, ki ga je že več let prisilila da se je odtegnil iz javnega življenja.

Zaradi imenovanja barona Goto za zunanega ministra se kabinet mogoče ne bo razšel, kajti baron Goto ima dolgo izkušnjo v zunanjih in notranjih zadevah in je v polni meri zmožen da zavzema to mesto.

Baron Goto je bil vedno med najbolj naprednimi japonskimi državniki. Pričakuje se, da pomeni njegova služba nadaljevanje nepristranske vlade.

Zavzemal se je vedno za prijateljsko sodelovanje s Kitajsko in je bil vedno proti temu, da bi se Japonska vmešavala v kitajske notranje zadeve.

Mnogo let je bil posebno prijazen napram Rusiji ter je posebno od časa revolucije deloval na to, da bi se med narodom v Rusiji in Sibiriji naselilo zaupanje do Japonske. Želeč pokazati, da Japonska ne stremi za svojim dobičkom, temveč iskreno želi pomagati ruskiemu narodu. Nikdar pa se ni ogravel za intervencijo v ruskih zadevah.

"GLAS NARODA" SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Slovenian Daily) Owned and published by the (a corporation.) FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Želje Jugoslovanov

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Vedno pogosteje prilajajo iz Avstroogrške poročila o nemirih in o političnih gibanjih med Slovani.

Tako je čitati o velikem narodnem zborovanju, ki se je vršilo v Pragi in katerega se je vdeležili tudi jugoslovanski delegatje.

Čitati je nadalje o pouličnih demonstracijah v Ljubljani in o nemških protestnih zborovanjih, na katerih pozivajo Nemci avstrijsko vladno, naj s kruto silo zatrtje slovensko gibanje, ker bi v drugačnem slučaju Nemci sami vzeli v roke pravico.

Vse to je izvanredno velikega pomena, kajti ne glede na ekonomske težkoče, v katerih se nahajajo Avstroogrška in žnjo vred tudi Nemčija, je treba smatrati te dogodke še z drugega stališča kot pa edinole za izraz izčrpane potrpežljivosti slovenskih narodov radi splošnega pomanjkanja in neizmernih žrtev, katere so morali doprinesiti, ne za uresničenje svojih, temveč nemških ciljev.

Narodnostne razmere med avstrijskimi in ogrskimi Slovani so bile že pred sedanjo svetovno vojno skrajno napete, in vojna je to napetost povečala do kritične točke.

Eksplozija se še ni izvršila a jo je pričakovati v vsakem trenutku.

Iz Evrope prihajajo vesti nas potrjujejo v prepričanju, da so avstrijski Slovani sedaj definitivno spoznali, da je še nadaljni njih narodni obstoj mogoč edinole na podlagi absolutne narodne samostojnosti.

Ni več govora o kakih kompromisih, deželnih in narodnih avtonomijah, o kaki novi preureditvi Avstroogrške v smislu federalizma ali kake druge administrativne prenovitve monarhije.

Čehi in Jugoslovani zahtevajo popolno svobodo in neodvisnost, kar ne more pomeniti ničesar drugega, kot da so trdno sklenili ločiti se od Avstrije in avstrijske vladarske hiše ter ustanoviti svoje lastne narodne državne organizme.

Taka samoosvojitve slovenskih narodov pa je mogoča edinole potom razkosanja Avstrije.

Avstrija naj bi s tem prenehala biti velesila ter naj bi obsegala le še izključno nemške in eventualno izključno madžarske pokrajine.

Tako skrčena Avstrija pa bi seveda ne pomenila ničesar drugega kot vazalno odvisno državo Nemčije. Da je to dejanski cilj Nemčije same, seveda ne v našem, temveč v njenem lastnem smislu, je jasno na podlagi najnovjših razvojev.

To pomeni namreč, da hoče Nemčija dobiti v roke ne samo nemške pokrajine dosedanj Avstroogrške, temveč tudi slovenske in predvsem pokrajine ob Jadranskem morju, katere smatra za svojo posest in potrebno izpopolnitev načrta glede Orienta.

Nemčija se namreč ne zadovoljuje s potjo po kopnem, temveč hoče imeti tudi vodno cesto, vodečo v Carigrad in od tam na še bolj daljni Iztok.

Z vstopom Združenih držav v vojno so bile pokopane vse nemške nade o zmagi v tej svetovni vojni.

Končna zmaga zaveznikov je gotova stvar in naj pridejo Nemci do Urala, Pirinej in četudi pregazijo — celo Evropo.

Trajalo bi seveda še precej časa, da bi se vse to dejanski izvršilo, a ker je končna zmaga zaveznikov gotova, je čakanje veliko lažje za one, ki pričakujejo rešitve od zmage zavezniške stvari.

Avstroogrška bo razpadla, in preobrazil se bo zemljevid Evrope, prav posebno pa južno-istočnega dela.

Pojavile se bodo nove države, dosedaj zaslužnjeni narodi bodo postali prosti, in tedaj bo napočil tudi dan, ko se bodo vresničile vse najbolj vroče želje jugoslovanskega naroda.

Jugoslovanski rodovi, Slovenci, Hrvati in Srbi se hočejo združiti v eno državno telo, v katerem bo imelo vsako imez treh plemen iste pravice in isto priliko za uspešen razvoj na umstvenem in materialnem polju.

Sedanje novice so nam porok, da je priklopelo to gibanje, katerega cilj je združitev Jugoslovanov tudi v starem kraju do vrhunca in da čaka le še na pomoč od zunaj, da se izpremeni v živo resnico.

Naše želje bodo vresničili zavezniki s svojo zmago.

Naše aspiracije pa morejo priti na uho odločilnih faktorjev med zavezniki le potom posredovanja, in ta posredovalec je v sedanjem času Jugoslovanski Odbor, ki je bil vstanovljen takoj po izbruhu vojne in ki je odtedaj naprej neprestano izvajal pritisk na zavezniške vlade ter širil pravo poznavanje naših razmer in naših aspiracij med narodi zavezniških držav.

S svojimi publikacijami, s svojimi neštevilnimi letaki, javnimi predavanji in govori je dosegel toliko, da poznajo nas in naše aspiracije vsi zavezniški krogi.

To izbitnost nazorov glede naših zadev pa more imeti le eno posledico, namreč to, da nas pri končnem obračunu ne bodo pustili na strani, temveč da nas bodo vpoštevali ter nam dali to, po čemur hrepenimo: narodno neodvisnost in stvarjenje enotne jugoslovanske države, v kateri bo naš troimenski narod lastni gospodar na svoji lastni grudi.

V dosegu tega cilja je še treba veliko naporov, veliko dela.

Čimbolj se bližamo trenutku končne odločitve, tembolj moramo napeti sile, da ne bo vse, kar je bilo storjeno dosedaj, storjeno zaman.

Predvsem moramo strniti svoje moči, opustiti vse, kar nas eventualno loči v nazorih in prepričanjih ter se združiti pod en prapor, kojega geslo je: — Neodvisnost Jugoslavije.

Dopisi

Johnstown, Pa.

Dne 26. t. m. je umrl v mestni bolnišnici (City Hospital) rojak Frank Turšič, doma iz Bezuljaka nad Cerkljico; star je bil okrog 34 let ter zelo mirnega in blagega značaja.

Pred dobrim mesecem je prišel v tukajšnjo naselbino ter poskušil svojo srečo v premerogorju. Po preteku par tednov je tožil o prehlajenju ter se vlegel v posteljo, katere ni več zapustil. Prepeljan je bil v bolnišnico, kjer je bil operiran na vratu in ko je že skoro okreval, se ga je oprijelo zastrupljenje krvi in v teku štirih dni je istemu podlegel.

Pokojnika so njegovi številni sorodniki v Clevelandu, O., dali prepeljati v Cleveland, kjer ga bodo pokopali ob prisotnosti njegovih številnih znancev in prijateljev dne 30. aprila.

Vsa oskrba za pogreb je bila izročena znanemu slovenskemu pogrebniku v Clevelandu, Mr. Jos. Želetu.

Pokojnik je bil še samskega stanu. Blag mu spomin!

Ta slučaj smrti je že tretji v teku 9 mesecev iz ene hiše. Tako cepajo proletarci v moderni industrijski vojni; posebno letošnje leto je zahtevalo neizmerno veliko žrtev, katere so bile izbrane le v delavskih družinah.

Dne 23. t. m. so se zbrali člani takozvane Conemaugh Home Guard ter šli kolektati denar okrog ljudstva, da si nabavijo uniforme. Vso svojo hrabrost so pokazali proti izozemcem, oziroma istim, ki so bili rojeni v inozemstvu. Denar so tirjali ter niso hoteli vzeti manj kot \$5. V slučaju, da se je kdo zoperstavil, ali pa da ni imel tolike svote, da bi se odkupil, so ga enostavno vrgli v ječo. Več ljudi je bilo poškodovanih vsled te nasilnosti. Sedaj pa ima to zadevo v rokah sodišče in za afero se zanima tudi državni pravdnik. To tolpo je vodil zloglasni Slovak John Kipilo. Seveda se razume, pravi Amerikane kaj takega ne dela. Tako nasil-

stvo. še posebej v naselbini, kjer ni sovražnih izozemcev, ki bi bili sovražni tej državi, je naravnost skandalno ter ne dela nikake časti ameriški demokraciji. Zato je želeli, da sodišče temeljito s povzročitelji poračuna. S tem nasiljem je bilo prizadetih tudi več v Conemaugh živečih Slovencev. Poročevalec.

Pittsburgh, Pa.

Ker me je že več rojakov pisemno vprašalo glede tukajšnjih delavskih razmer, naznanjam tem potom, da se pri nas obratuje s polno paro. Vsak delavec more dobiti delo. Plača za prostega delavca je 36 in 39 centov na uro. Čaj mogoče koga veseli sem priti. Naj se pisemno obrne na spodaj označeni naslov.

Pozdrav čitateljem tega lista. N. Skube. 12 Enon Ay., S. S. Pittsburgh, Pa.

Ely, Minn.

Ker so rojaka Franka Pirnata prisilile razmere, da se je obrnil na svoje rojake za pomoč v sili in potrebi, zato sem pričel med rojaki nabirati prostovoljne prispevke in sem nabral \$47.45. (Sledijo imena darovalcev in posamezni zneski, česar pa zaradi pomanjkanja prostora ne moremo objaviti.) V naslednjem navajam tudi potrdilo in zahvalo Franka Pirnata:

"Hopkinton, Iowa, 21. aprila 1918. Cenjeni rojak Frank Jankovič, Ely, Minn. Tu potrjujem s svojim lastnoročnim podpisom, da sem sprejel od gospoda Franka Jankoviča svoto \$47.45 prostovoljnih prispevkov ondotnih rojakov za moje že tri leta bolno in hčerko, za kar se vsem skupaj najprizrečnejše zahvaljujem. Bog vam stotero povrni! Posebno se pa še zahvaljujem g. Franku Jankoviču kot nabiralcu in ostanem v vsaki stvari rojak Frank Pirnat, Hopkinton, Iowa."

To je torej vsebina potrdila. Frank Jankovič.

Novice iz Clevelanda

Umrla je rojakinja Ivana Intihar. Pokojna je bila stara 45 let, doma iz Regača, župnija Smihel pri Novem mestu. Zapustila je moža in 6 otrok, od katerih je le eden v mestu v šolskem zavodu za deklice. Ko bodo zvedeli ostali v domovini za izgubo svoje matere, bo ta že davno počivala v daljni deželi.

Umrl je rojak Alojzij Krampej, doma iz vasi Bančevce, župnija Velike Lašče.

Umrl je Anton Beton, star 39 let, doma iz Predoselj na Goranskem. Družino je zapustil v domovini.

V Charity bolnišnici je umrl Frank Trhlijen, star nad 9 let. Učenci slovenske šole so mu privedli pri pogrebu spremstvo.

Umrla je Ana Verbič, stara 2 leti.

Umrla je Agnes Černe. Zapuščena moža in 8 otrok. Bila je članica društva Kras in Marije Vnebovzete JSKJ.

V Collinwoodu je umrl Frank Bolhar. Bil je član društva svete Barbare, društva sv. Janeza Krst. št. 71 JSKJ, in društva Baron Vega. Doma je bil iz Kamnika in je bil v Ameriki 19 let. Tu se

pušča ženo in 5 otrok. Družini Berglez je umrl 7letni sinček Frank.

Staršem Verbič je umrla hčerka, stara 2 leti.

Staršem Medved je umrla tudi hčerka, stara eno leto in pol.

Staršem Fortunat v Collinwoodu je umrl sin Mirko.

Ta muhasti april je prinesel tako čudno vreme, da je skoro v vsaki hiši bolnik. Vsi odrasli so umrli v tem času za pljučnico. Iz malega prehlajenja se prerada razvije nevarna bolezen pljučnica. Mat. Holmar, organist v slov. cerkvi sv. Vida, je moral iskati zdravja v bolnišnici. Že več časa ga je mučila želočna bolezen in ni bilo druge pomoči kot bolnišnica. Kake tri tedne bo moral ostati tam, vendar je upanje, da moža ne bo treba. Nahaja se v bolnišnici sv. Aleša.

Revmatizem je priklenil na posteljo Johna Brodnika, znanega gostilničarja na West Parku.

V cerkvi sv. Vida so bili krščani: Frank Urh, Albert Golob, Jožef Teraš in Ana Lužar.

Med drugimi mladeniči, ki odidejo k vojakom, je tudi naš vrli dijak Ljubo Ferenc, ki bo študij

prekiniti svoje študije in se posvetiti vojaški službi. Želimo mu srečno vrnitev med svoje.

Rojak Anton Ule je kupil lepo novo hišo v Nottinghamu. Tako je prav. Le ven na prosto, na zrak!

"Potujočo banko" v osebi Ignacija Lustig iz Elyrije so zvezne oblasti zaprle. Lustig je hodil okrog po deželi kot uslužbenec newyorške banke Transatlantic Trust Co. ter je nagovarjal rojake, da naj vzamejo svoj denar iz bank in da naj ga dajo spraviti njemu, češ, da bodo vse banke prišle na kant in da bodo ljudje ob denar. Voliko jih je opeharil na ta način in ko so ga zaprli, so našli pri njem 10 tisoč dolarjev. Zapri so tudi njegovega sina, 23-letnega Jožefa Lustig.

Sedaj, ko je pričelo deževati, so ljudje spoznali, da imajo slabe strehe in naša dva newburška kralca Jerič in Trček imata dela čez glavo s popraviljanjem streh.

Svojo hišo bo povečal Frank Želznikar v Newburghu s tem, da je pridelal nekaj novega ter napravil prostorne porče ali strehe spredaj. Hiša bo izgledala modern.

Frank Perčun v Newburghu je postavil nov lep hlev za svojega konja, kateremu je ime Auto. Ta konj je posebne vrste, ker samo pije in nič ne je. Nekateri ljudje so taki.

Tudi drugje se tuintam tudi kaka poprava, kaj novega. Vendar se čisto na novo ne dela, ker je vse tako drago, da en navadni človek, recimo s par sto prihranjenega ne more misliti na kako gradbo, kakor je bilo to mogoče pred temi ljudmi časi. Vojna, vojna, kako dolgi so tvoji kramplji!

Velika nesreča je zadela družino Senkar, stanujočo nekje pri Woodlandu. Štiriletni otrok Albert se je igral okoli skopane kletki, napolnjene z vodo od dežja. Nesreča je hotela, da je padel v vodo in utonil. Družina Senkar se je šele pred kratkem preselila iz West Side na sedanji prostor.

Zbolela je Pavlina Skrl, soproga Franka Skrla, za pljučnico. Bolezen je bila precej nevarna, vendar pa je nevarnost prešla in se bolnica počuti znatno boljše.

Otroci družine Josipa Lekan so bolni za vratnico. Tudi tam se je že zboljšalo in bodo kmalu zopet na prostem.

Anton Peskar, eden izmed naših vrlih newburških gostilničarjev, je kupil dve hiši v Monsfield. To je krasen napredek in veselje nas, da so hiše prešle v slovenske roke.

Pri družini Alojzija Žagar na 80. cesti v Newburghu se je zglasil novi rekrut, kateremu so dali ime Ludovik.

Veselje je zavladalo tudi pri družini Josip Lekan na 81. cesti, kjer se je nastanila nova bordanica Josipina.

Krstih so tudi pri Martinu Koduhu na Marble Ave. malo naseljenko Josipino.

V slovenski cerkvi v Newburghu bo vse novo za mažnik. Oltarji, katere slika slikar, ki prihaja menda iz Pariza, ali kod, bodo preslikani. Vse podobe, kar jih je v cerkvi, bodo zadobile novo obleko. Obhajljina miža bo kakor iz marmorja bela in lepa. Vse, vse bo novo, ko bi le se kdo hotel podariti novo cerkev, ali pa vsaj svoto, kar bo stala.

NOVICE IZ LORAINA, OHIO.

Poročena sta bila Vinko Bolvar in Katarina Drobhjen. Mlademu paru želimo mnogo sreče!

Krščeni je bil Dragotin Katkič, kateremu sta bila za botre Mihael in Katarina Požega.

Več raznih slovesnosti in prireditve imamo na programu za bližnje bodočnost. Znamenje, da slovenska lorainska naselbina napreduje, se zaveda in dela. V nedeljo 28. aprila so priredili naši mladeniči predstavo v Kočisevi dvorani v korist slovenske šole. Predstavljali so petdejsko igro "Be-posev, gorski duh". Dne 10., 11. in 12. maja bo "fair" v Virantovi dvorani v korist šole in cerkve. Dne 26. maja bo prva sveta maša ali primicija, ki jo bo daroval lorainski slovenski rojak Rev. Anton Bombač. Dne 9. junija bo velika in nad vse zanimiva prireditve slovenskih šolarjev v Kočisevi dvorani; dne 16. junija bo pa slovesno sv. obhajilo slovenskih otrok. To je vsopred samo do sklepa solskega leta, za polletni čas si bomo pa zopet kaj omislili.

Jugoslovanska Katol. Jednota Ustanovljena leta 1898 - Inkorporirana leta 1900. Glavni urad v ELY, MINN.]

GLAVNI URAĐNIKI: Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio. Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn. Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Blagajnik neizplačan smrtin: LOUIS COSTELLO Salda, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI: JOHN GOUZE, Ely, Minn. ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill. IVAN VABOGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI: GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash. LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480. JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR: JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 - 7th St., Calumet, Mich. JOHN MOVERN, 624 - 2nd Ave., W. Duluth, Minn. MATT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR: RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio. FRANK ŠKRABEC, Stk. Yda, Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzivali. Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ZGDODOVINSKA BOJNA POLJA jati v Združenih državah in v Canadi pretečeno leto 1200 raznih časopisov. Med temi je bilo 62 dnevnikov, 569 tednikov, 60 polutednikov in 9 mesečnikov. Da je prenehalo izhajati tudi veliko številno tednikov, je pripisovati dejstvu, da so se v mnogih slučajih združili posamezni tedniki skupaj in izhajajo sedaj pod enim imenom. Visoke cene papirja so najverjetneje ovirale izdajanje teh časopisov.

Pruske reforme. True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 29. apr. Sreda bo kritičen dan v pruskem političnem svetu. Pruska poslanska zbornica bo tedaj odločila, ali je za demokratično volilno pravico, ali je za protij njej, sloneč na principu: en mož, en glas.

Pripomniti je treba, da je cesar s kraljevskim odlokom v juliju izjavil, da v pruski državi ni mesta za trirazredni volilni sistem, po katerem je bila ruska poslanska zbornica izvoljena, sistem, ki je že dolgo veljal za najboljši reakcijski na svetu. Cesar je tedaj obljubil Prusiji popolni moderni volilni sistem.

Tudi vlada podpira to reformo in državni kancelar grof Hertling je kot pruski ministrski predsednik je celo izjavil, da bo s to reformo ostal na svojem mestu, ali bo pa padel.

FOOD WILL WIN THE WAR. Mnogi časopisi prenehali. V kolikor je bilo mogoče dogrnati do sedaj, je prenehalo izhajati.

Dr. B. F. MULLIN Zdravnik-špicijalist za Slovence. 411-4th Ave., Pittsburgh, Pa. (nasproti pošte, 4. postopje od Smithfield St.) Najstarejši špicijalist v Pittsburghu, ki deluje že 33 let kot zdravnik. Ozdravil je dosedaj na tisoče in tisoče oseb, pa tako more tudi vas. Rabi najboljšo zdravila iz Evrope, Amerike in ostalih delov sveta. Zdravi vse bolezni možkih in čustvenih uspešno in hitro. Električni pregled s X-žarki, s katerimi vidi vaše telo kot na dlan. Prilite t t enu stareca izkušencu zdravniku — on vas bo gotovo ozdravil. NIZKE CENE, ZNANSTVENA PREISKAVA ZASTONJ. GOVORI SE SLOVENSKO. Uradne ure so: od 9. zjutraj do 5. zvečer. Ob nedeljah samo od 10. do 2. ure popoldne. Pri vsaki stvari veliko Slovencev in Slovenk. Ozdravite vanko bolezen, ki jo prevzemam za zdravilo. Imam veliko iskustvo v zdravljenju možkih tajnih bolezni.

AMERIŠKI VOJAKI, KI SO SE VRNILI IZ FRANCIJE V ZDRUŽENE DRŽAVE, DA AGITIRAJO ZA TRETJE POSOJILJO SVOFODE.

PERSHING'S MEN BACK FROM THE FRONT TO BOOST THE LIBERTY LOAN

PHOTOS BY F. DE STEFANO, N. Y. H.

Položaj v Sibiriji

NEKI AMERIŠKI ČASNIKARSKI POROČEVALECI POROČA, KAKO IZGUBLJAJO ZAVEZNIKI TLA V SIBIRIJI IN KAKO SI PRIZADEVAJO NEMCI, DA SE POLASTE TRGOVINE V DEŽELI.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 1, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Harbin, Mandžurija. — Čim bolj preiskuje človek položaj v Sibiriji, tem bolj spoznava nevarnost, da bodo ogromni naravni viri te dežele padli v roke Nemcev. Pred revolucijo so imeli Nemci svoje agente na delu v Sibiriji, a vsled razmer, ki so takrat prevladovali, je bilo njih delo precej ovirano in poslovanje so morali na bolj skrit način.

Z izbruhom revolucije ter z nato sledečim dviganjem boljševišta pa so se tem agentom nudile dobre prilike, da vrše naprej svojo kampanjo in teh prilik so se tudi poslužili v obširni meri. Razen velikega števila nemških in avstrijskih vojnih jetnikov, ki so se tekom svojega dolgega bivanja v deželi naučili ruski skoro perfektno in ki so skozi celi ta čas vršili delo propagande, je bilo tudi na tisoče nemških agentov, razstresenih po vseh mestih v notranjosti dežele.

Vsi ti agenti so bili trgovci in ker so bili dobro založeni z denarjem, so bili tudi boljše v stanu vršiti naprej trgovino kot pa Rusi sami. Storili so vse potrebno, da si pridobijo kontrakte in koncesije, a kar je še bolj pomembno, storili so vse, kar je bilo v njih moči, da pomagajo — boljševikom.

Tekom mojega bivanja v Harbinu se mi je pokazalo veliko število nemških trgovcev. Ti trgovci so ali odhajali v Vladivostok ali pa prihajali iz tega mesta. Ko sem povprašal, kako jim je mogoče priti preko meje, se mi je pojasnilo, da se jih je opremilo z ruskimi izkaznicami in potnimi listi. Take potne liste so tem trgovcem prodajali boljševiške oblasti za primeroma malenkostne svote. Za one, ki niso prišli v ozek stik s tem delom dežele, je nemogoče razumevanje, kako težko bo tekmovati s temi trgovci po končani vojni, razen če se sedaj zavezniški ne vprizore kake akcije, s katero bi se uvedlo boj proti tej nemški kampanji.

Skušal sem dobiti informacije in pojasnila od vsake vrste ljudi in slednji so mi povedali, da je bila politika zaveznikov v Rusiji in Sibiriji, posebno pa v zadnje imenovani, negativna. Zavezniški niso praktično storili ničesar, da se bore proti naprom Nemčije.

V kolikor je prizadeta Sibirija bi lahko šel človek naokrog z mikroskopom, da najde znamenje kakega organiziranega napora od strani zaveznikov za zavarovanje njihovih interesov, za zagotovitev njih bodočega stališča v tej deželi kot v opoziciji proti Nemcem in Avstrijcem. Nemci so imeli ter imajo še sedaj čisto polje, delajo z vso silo ter hočejo dobiti iz te prilike kar največ prednosti.

Vprašanje je sedaj: — Ali nameravajo zavezniški dovoliti Nemcem, da si slednji zagotove popolno kontrolo Sibirije ali pa nameravajo tekmovati za eno najbogatejših ozemelj na svetu?

Pred nekaj časa se je nudila prilika podpirati gibanje, s katerim bi se lahko izgnalo iz Sibirije Nemce in nemški vpliv. Pomoč, za katero se je naprosilo, je bila malenkostna, a te pomoči se ni nudilo ali vsled nesoglasja ali pa raditega, ker se ni spoznalo popolne važnosti tega gibanja.

Naslednja ugotovila Mr. Piper-ja, angleškega podanika, najbolj znanega rudarskega izvedenca v Rusiji, kjer se mudi že dolgo vrsto let, bodo vrgla nekaj luči na delavnost Nemcev v Sibiriji. Ta mož se je ravnokar vrnil iz Krasnojarska, velikega rudarskega središča ob Sibirski železnici, nahajajočega se par sto milj zapadno od Irkutsk.

Mr. Piper pravi, da je vse delo v rudnikih ustavljeno in da so se boljševiki polastili kontrole nad rudniki. Neredi so se prvič pojavili v novembru 1917, ko so predložili delavci ultimatum, zahtevajoč, da hočejo delati za manj kot za pet rubljev na dan. Nadalje so zahtevali štiriurni delavnik ter prosta stanovanja, luč, kurivo itd. — Njih prejšnja plača je znašala tri rublje na dan. Inženerski inženirji so se posvetovali med seboj ter odklonili zahteve delavcev, nakar so slednji prenehali z delom.

To je bila prva izmed operacij boljševikov. Boljševiki so kmalu nato zaplenili rudnike in malo pozneje se je zgodilo isto z Jenisej parobrodno družbo kateri se je zaplenilo vso gotovino.

Krasnojarsk ima tudi veliko število nemških in avstrijskih vojnih jetnikov. Ti jetniki hodijo naokrog nezastraženi ter se prosto mešajo med narod. Vodijo načelje ter se vdeležujejo vseh kompletov delavev ter dejanski obvladujejo celi položaj. Jetniki imajo očitno dosti denarja na razpolago. Mešajo se med prebivalstvo ter smejo delati vse, kar se jim ljubi. Dovoljenja in potne listine za potovanje v katerikoli del dežele se je javno prodajalo po ulicah.

Elektrarna se nahaja v rokah nemških inženirjev. Železniška postaja, strojnica in delavnice za stroje in poprave se tudi nahajajo pod vodstvom Nemcev, ki so bili prej vojni jetniki, ki pa so sedaj oblečeni v ruske vojaške uniforme. Nemški jetniki, ki so sedaj prosti so se vrnili tudi v trgovino. Ker pa imajo več denarja kot njih ruski konkurenti, so v boljšem položaju vršiti trgovino v velikem obsegu kot pa Rusi. Ustanovili so v središču mesta neke vrste zvezništvu ali borzo, kjer se zbira blaga vsake vrste ter ga prodaja najvišjemu ponudniku. Cele skupine prejšnjih nemških vojnih jetnikov odhajajo v Vladivostok ali pa prihajajo od tam ter iz drugih sibirskih mest, kamor hodijo kupovati usnje in druge predmete, katere prodajajo potem z velikim dobičkom po povratku v Krasnojarsk. Organizirajo se med seboj v panogah trgovine, ki prevladujejo v Nemčiji ter so postali že sedaj važni faktorji v trgovskem življenju mesta.

Neki Nемец, ki je bil glavni kemik Standard petrolejske družbe v Kavkazu pred izbruhom vojne in ki je bil interniran v Krasnojarsku, je sedaj upliven voditelj nemškega gibanja v tem delu Sibirije. On organizira in kontrolira vse zadeve, tikajoče se nemških interesov. On je mož, ki je brez vsakega dvoma odgovoren za velike zaloge surovin, katere se je sedaj odposlalo iz Sibirije in Rusije ter tudi za direktno komunikacijo, ki se jo je sedaj otvorilo z Nemčijo iz tega kraja.

Mr. Piper ugotavlja, da se je 140 železniških vlakov, vsebujočih surovine, odposlalo v Nemčijo predno je odšel on iz mesta, dočim se je istotako poslalo v Nemčijo 36 milijonov funtov surovega masla iz Novo Nikolajevska.

On pravi nadalje, da se nahaja sedaj v rokah Nemcev tudi rudarstvo, tikajoče se zlata in na podlagi tega je tudi lahko domnevati, da so si Nemci zagotovili tudi druge panoge industrije.

Domneva se tukaj, da bodo sledile resne in škodljive posledice za interese zaveznikov, če se ne bo vprizorilo kakega direktnega gibanja proti Nemcem. Nemci so v polni meri izrabili prevladujoči nered v pospeševanje svojih lastnih ciljev ter nimajo nikakega interesa pri tem, da bi se zopet ustanovilo razmere, ki vladajo v mirnih časih. Tako intelektualni kot poljedelski sloji prebivalstva so siti sedanjega nerada v deželi ter hrepene po miru. Če ne bodo zavezniški nekaj storili zanje, bodo iz golega obupa postali voljni priznati Nemčijo ter jo naprositi, naj napravi konečno red. Narod je toliko pretrpel ter se nahaja sedaj v taki nujni potrebi glede dobav, da

je čisto lahko mogoče razumeti njegovo pripravljenost, da pozdravi z veseljem vsakega, celo Nemca, ki bi bil v stanu zopet ustanoviti mir in red.

Dobave bi se tudi moralo poslati iz Orijenta v imenu zaveznikov in na naslov ruskih kmetov in potom teh sredstev bi bilo mogoče ustvariti pri njih dobro mnenje, katero si Nemci na vse načine prizadevajo ohraniti izključno le zase.

Nemci prinašajo velike zaloge različnih potrebščin v distrikt ter prodajajo te zaloge zelo poceni. To znači, da so voljni izgubiti denar pri biagi in v namenu, da si pridobijo dobro voljo pri narodu ter ga trgovski spravijo na svoje stran. Tako se je naprimer prodajalo čevlje po 30 rubljev ali \$15 za par. Vspričo sedanje vrednosti rublja je to nekako \$1.50. Ena največjih nevarnosti je veliko število Nemcev, ki prihaja v Vladivostok in v druga mesta v tem delu Daljnega istoka. Ti možje, opremljeni z ruskimi potnimi listi ter govoreči gladko ruski jezik bodo v stanu napraviti veliko škodo zavezniškim interesom ne le v Sibiriji, temveč po celem Orijentu, kamor si bodo znali priboriti svojo pot.

KONCERT ZA W. S. S.

Deset tisoč pevcev bo pelo oratorij "Elija". Dirigiral bo Sousa.

Koncert, največji, kar jih je bilo dozdaj v tem mestu, se bo vršil na Polo Grounds v nedeljo, dne 2. junija. Preditev je namenjena kampanji za Vojnovarčevalne znanke. Desettisoč pevcev bo pelo Mendelsohnovo skladbo "Elija". Glavne vloge bodo peli slavni solisti z Velike Opere.

S posebnim dovoljenjem mornariškega departementa bo poročnik John Philip Sousa vodil prireditev ter dirigiral vojaški godbi, sestojeci iz 200 članov. Delovalci bodo učenci višjih šol ter vseučiliški dijaki in vsa znamenitejša pevška društva v okrožju 25 milj od City Halla. S tem bodo pripomogli, da bo v zgodovini tega mesta to največja godbena prireditev.

New York Baseball Club je potomo svojega predsednika, Harry N. Hemsteada, odstopil Polo Grounds. Sredi prostora bo visok ordar, na katerem bo stal Sousa. Krog tega odra bodo razpostavljena razna pevška društva, vsako s svojim lastnim dirigentom. Vsak dirigent bo stetil Souso, tako da bo mogoče obdržati vse glasove v redu.

Vsi peveci, ki hočejo prisostvovati pri tem velikem koncertu, naj se zglase pri predsedniku za sestavo programa: Theodore Bauer, 102 West 38th Street, City.

Hudson Bay trgovci in Canada.

V zgodovini osvojitve pustinj, ki so bile nekoč sedanja Severna Amerika, ni zapaziti nobenega bolj zanimivega tipa ljudi kot so bili faktorji ali uslužbenci Hudson Bay družbe, ki so raz svojih samotnih trgovskih postojank vladali nalik kraljem vsem sosednjim ozemljem. Velika korporacija je dobila leta 1670 čarter od kralja Karola II., s katerim se je dalo absolutno lastništvo ter trgovski monopol v velikanskem ozemlju, kojega vodovje se izliva v Hudson Bay. Za te privilegije se je družba obvezala plačati savezno vsako leto "po dva jelena in dva črna bobra in tako pogosto kot bi on, njegov naslednik, stopil v imenovano ozemlje, teritorij in pokrajine."

Družba se je hitro povzdignila po končani francoski vladi v Canadi, ko so utrjeni raziskovalci družbe prodrili do gorenjega Saskatchewan in do Rocky Mountains. Leta 1869, potem ko je družba skozi dvesto let izvajala izključni monopol, je Hudson Bay Company izročila svoje pravice in slobodščine angleški vladi ter dobila za to svoto \$1,500,000 od Canade, 50,000 akrov zemlje ter pravico, da lastuje eno dvanajstino vse zemlje v rodovitnem pasu med Red River ter Rocky Mountains.

Ena izmed številnih junakinj, ki so si pridobile slavo vsled svoje požrtvovalnosti, je sestra, Julie, francoska nuna, koje ime je znano po celi Franciji. Setra Julie je živele v Gerberville, nekem mestu v Vogezih, v katero so vdrli Nemci ter ga pričeli požigati. Ko so se nemški požigaleci približali samostanu, v katerem je ležalo veliko ranjenih vojakov in civilistov, je sestra Julie neborožena stopila pred požigalec ter jim ukazala,

JUNAŠKA ŽENSKA.

Ena izmed številnih junakinj, ki so si pridobile slavo vsled svoje požrtvovalnosti, je sestra, Julie, francoska nuna, koje ime je znano po celi Franciji. Setra Julie je živele v Gerberville, nekem mestu v Vogezih, v katero so vdrli Nemci ter ga pričeli požigati. Ko so se nemški požigaleci približali samostanu, v katerem je ležalo veliko ranjenih vojakov in civilistov, je sestra Julie neborožena stopila pred požigalec ter jim ukazala,

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA 5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA 27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSEPH PRJATEL, 5232 Wash. Street, Denver, Colorado.
 Podpredsednik: ANTON VODIŠEK, 424 Park Street, Pueblo, Colorado.
 1. tajnik: FRANK SKRABEC, R. F. D., Box 17, Stock Yard Station, Denver, Colorado.
 11. tajnik obnem zapisnikar: J. CANJAR, 4422 Grant St., Denver, Colo.
 Blagajnik: JOE VIDETIČ, 4485 Logan Street, Denver, Colo.
 Zaupnik: JOHN PREDOVIČ, 4857 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

1. nadzornik: JOHN GERM, 316 Palm Street, Pueblo, Colorado.
 2. nadzornik: FRANK HENIGSMAN, 1230 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
 3. nadzornik: MIHAIL KAPSČI, 508 N. Spruce, Colo. Springs

POROTNI ODBOR:

1. porotnik: PETER MEDOŠ, Route 8, Box 166, Pittsburgh, Kansas
 2. porotnik: JOHN HOČEVAR, 514 West Chestnut St., Leadville, Colo.
 3. porotnik: JOHN JAKŠA, Box 272, Louisville, Colorado.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

URADNO GLASILO:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
 Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

WEDNESDAY

ALL MEALS WHEATLESS

USE NO BREAD CRACKERS JAMMS OR BREAKFAST TOCIES CONTAINING WHEAT

Kitajska vstreže Japonski

Kitajska je sprejela japonske zahteve. — Japonska je zahtevala kontrolo nad kitajskimi arzenali in poveljstvo nad kitajskimi četami v Sibiriji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 1, 1918 as required by the Act of Oct 6, 1917.

Šanghai, Kitajska, 30. aprila. — V prvi izdaji "Sanghai Gazette", katero je pričel izdajati urednik Eugene Čen, se glasi, da je kitajska vlada ugodila novim japonskim zahtevam, ki so take, da je dežela v resnici izročena Japonski. Omenjeni list, zatrjuje, da ga je informiral nek zelo vpliven uradnik v Pekingu, da so japonske zahteve mnogo večje kot one v točki V. v znanih 21. zahtevah, katere je stavila Japonska 1915.

"Navzile temu, da vlada o tem največje tajnost", pravi list, "se z gotovostjo lahko reče, da sledeči in daleč od resničnosti pogojev pogodbe: — Kitajskim ekspedicijskim četam v Sibiriji po poveljeval Japonec. Kitajsko politiko bodo organizirali japonski uradniki. Japonska bo kontrolirala vse kitajske arzenale in ladjedelnice. Japonska bo imela pravico obra-

Oženite se

Poslite nam samo EN DCLAR in posli nam bomo popoln Zensitvanski katalog z natančnim opisom, SLIKAMI, imeni in naslovi mnogih deklet in nekoliko odov, ki brečejo dobrega in postenega moža. Lahkosami piete in sklenete srečen zakon. Mi smo zmogni storiti poteno in dovoljeno posredovanje, zato ne štedita denarja, ki je posredi med vami in ZAKONSKO SREČO.

Poslite še danes na:

BELIANCE F. CLUB

Box 376 Los Angeles, Cal.

Izšir je knjžica:

DVE ŠALOIGRI.

Knjžica vsebuje dve igri: "ČARLIJEVA ŽENITEV" in "TRJE ŽENINI"

ter stane samo 25c.

Oni, ki nameravajo prirediti igre, naj jo hitro naroče, ker izšla je v omejenem številu.

V zalogi imamo zopet vsakovrstne knjžice, toda od vsake le po en ali dva iztisa in niso v ceniku označene.

Naročilom priložite deuar in pošljite na:

Slovenic Publishing Company
 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

CENIK KNJIG

katero ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angl. tolmáč vesnan —.50
 Hitri računar (nemško-angl.) vesnan —.50
 Poljedelstvo —.50
 Sadjereja v pogovorb —.25
 Šestiplovov nemško-slov. slovar \$1.25

ZARAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Elipnotizam —.50
 Doll s orožjem —.50
 Dve šaloigri: "Čarlijeva Ženitev" in "Trje Ženini" —.25
 Mesija 2 svezka —.80
 Pod Robom St. Večernice —.80
 Potreba bolnikom —.50
 Socialna demokracija —.10
 Trina uč in trtoraja —.50
 Umma šivinoereja —.50
 Veliki slovensko-anglški tolmáč \$2.00
 Trojka —.50
 Vojna na Balkanu 18 svez. s slikami —1.50
 Zgodovina a. kr. polpolka št. 11 —.50

Življenje na avstrijskem dvoru ali smrt cesarjeviča Rudolfa —.75

RAZGLEDNICE:

Newyorške, božične, velikonočne in noveletne komad po ducat —.25
 Album mesta New York s krasnimi slikami —.25

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Italijanska vojna mapa —.25
 Avstro-ogrski, veliki vesnan —.50
 Cell svet mali —.10
 Cell svet veliki —.25
 Evrope vesnan —.50
 Vojna stenska mapa —.00
 Vojni atlas —.25
 Zemljevidi: Ala., Ariz., Colo., Cal. itd. po —.25
 Zdrženih držav mali —.10
 Zdrženih držav veliki —.25
 Zdrženih držav stenska mapa, na drugi strani pa cell svet —.00

Poleg tu navedenih knjig imamo pa še nekaj raznovrstnih listov po en ali dva svezka.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bociati v gotovini, pošilja vnapretil ali potrebni oznaki. Poštovine se pri vsaki pošiljki se vršajo.

Reformacija in socialni boji slov. kmetov

III.

Razlika med revnimi in bogatimi v časih kmetiskih uporov ni bila večja, kakor je dandanes. Kapital se ni bil zbran v posameznih rokah v tolikih množinah kakor v sedanji dobi veleobratov in razvite industrije.

Pa če ta razlika ni bila večja, je pa bila očitnejša. Bila je tedaj doba, ko je bilo življenje vsakega posameznika odprta knjiga. Prav tako kakor tam, kjer stane v mali izbi mnogo ljudi. Politično in upravno življenje se je odigravalo pred očmi vseh, na sejmih in v cerkvah. Na malem prostoru so se naselili drug pri drugem reveži in bogatini. Za vsakega posebej se je vedelo, kakšno je njegovo življenje, kako veliko je njegovo premoženje. Rokodelci je delal javno pred očmi vseh, trgovec javno kupoval in kmet javno prodajal.

Bogatisti niso skrivali svojega premoženja, kakor dandanes pred tatovi in financo. Izpremenitji ga naprimer v vrednostne papirje niso mogli. Razkošnost je tedaj evetela; bogati plemenitaji so ljubili lepe obleke, dragoceno orožje, kupičili so po svojih domih drage, redke kovine in umetnine. Javno so se ponašali s svojim blagostanjem; to ni bila samo prazna navada, temveč potreba družabnega ugleda.

Tiste čase je vzevela umetnost, kakor preje in pozneje — nikdar. Dragocene rezbarije, slike, razni kovinski izdelki izredne umetniške vrednosti še dandanes pričajo o tem. Kar je danes samo dolgočasna obrt, je bila tedaj resnična, živa umetnost.

(Se danes so umetnine iz tistih časov jako dragocene. Prav posebno mnogo umetnin iz srednjega veka je še danes najti v različnih cerkvah. Sv. Štefana cerkev na Dunaju ni naprimer sloveča samo zaradi svojega zvornika, tenaveč tudi zaradi dragocenih rezbarij, ki se nahajajo v njeni notranjosti. Tedanji čas se umetnikom ni nikamor mudilo z delom. Čas ni imel nobenega vpliva na izvršitev takega dela, kakor danes, ko je čas jako dragocen).

Dandanes je drugače. Bogastvo se ne vtika več v razposajeno umetnost, temveč v podjetja in špekulacije. Blesk ni več potreben za ugled in posameznikov se ne ceni po — oblačilu.

Ne le bogastvo, tudi beda in revščina je bila očitnejša; dandanes se revščina strahopetno prikriva in le s težavo, s pomočjo naravnostnejše statistike si skušamo napraviti inekak pojem o resničnosti.

Tedaj pa revščina ni bila hudodelska sramota. Bila je, če ne že ljudem, pa vsaj — Bogu dopadljiva. Imeli so reveži pravico sklicevati se na Kristusa, ker so resnično tudi vanj verovali. Ker pa so imeli pravico se sklicevati na Boga, je bilo to dovolj, da je v bednih masah živele duševno življenje res črpano iz naukov krščanstva in sv. pisma. — Razlika med revščinom in bogastvom ni le budila nezadovoljnosti med revnimi, temveč je ganila mnogokrat tudi višje in globlje čuteče narave iz gospodujočega razreda.

Predstavimo si le srednjeveški sjem ali velike cerkvene svečanosti, kjer se je šopirilo razposajeno bogastvo in je kričala obupna, najnižja, najgusnejša beda. Tu se je najlažje presodilo to nasprotstvo, ki se je kazalo javno v kričih barvah.

Sicer so se posamezni stanovi med seboj strogo ločili. Iz tistih časov so ohranjene postave, ki so naprimer prepovedovale neplemenitnikom nositi opravo plemenitav. Meščan ali pa svobodni kmet, čeprav je bil premožen, se na zunanji ni smel kazati enakega gospodi.

Po obleki se je poznalo človeka, in katremu stanu pripada, in kateremu razredu spada in kakšno je njegovo družabno in materialno stanje.

Stara rimska kultura je imela odločilen vpliv na gospodujoči razred. Bogati sloji, plemstvo in veliki trgovci so hrepneli po antiški književnosti in znanosti, tam so našli samega sebe: naprej stremelca, vodilnega, samozavestnega človeka. Veliko meščanstvo, plemstvo, se je oprijelo poganskega rimskega prava, ki je varovalo njihovo lastnino in premoženje, ki je bila kakor nalašč napisano za nje. — Stara poganska literatura, brez vsakih sledov kakega odrekanja in krščanskega samozatajevanja, polna brezobzirnega življenja in nasladov, je ugajala željam in potrebi tega gospodujočega sloja, ki ni hotelo bogastva samo množiti, temveč ga tudi polno uživati.

Toda če je bogati sloj, plemstvo in veliki meščani, rešil iz strahovitega propada stare rimske družbe njen najboljši plod, rimsko pravo, znanost in po nasladnem življenju hrepenečo literaturo, je našel podjarmljeni sloj, kmetje, rokodelci, propalo nižje plemstvo in proletariat tiste dobe, svoje dragoceno koprenje v evangeliju, ravno tistem evangeliju, ki je gnil z veliko vehemenco nasprotje revščine in bogastva v zadnjih dnevih gnjile rimske družbe v višino.

Evangelij je prinesel tem revnim in neomikanim slojem veselo poročilo o enakosti, komunizmu med prvimi kristjani. Ni bilo treba nobenih komunističnih teorij, ker ni šlo za to, ali je družba ekonomsko in duševno sploh zrela za komunizem ali ne, temveč šlo je za to, da se izvrši to, kar je zapisano v evangeliju in se tako odstrani beda.

Ta komunizem bi bil površen; obstajal bi izključno le iz delitve. Tudi to ni moglo biti merodajno; odločilno je moglo biti le to, da bi vsaka delitev koristila revežem in škovala bogatinom. Čisto naravno je, da je morala ta ideja, porojena iz evangelija in zgodovine apostolov, trčati ob najbogatejšega med bogatini — ob cerkev. Ona je imela tedaj največ pravice in navadno največ zemlje. Ona je bila ravno tako velik fevdni gospod, kakor baroni in grofje.

Ideja je rodila verske boje, ki jih je srednji vek poln.

ČLANICE SALVATION ARMY V FRANCIJI.

MISS GLADYS MCINTYRE MISS IRENE MCINTYRE MISS LOUISE YOUNG ENSIGN FLOYD BURDICK MRS. FLOYD BURDICK

Cerkev je bila politična gospodarica države, bila je en sam, velikanski in imponujoč upravni aparat. Oba sloja tedanje družbe, gospodujoči in podjarmljeni, sta se ljuto pehala, da bi si osvobodila cerkev; samo z njeno pomočjo je bilo mogoče enemu sloju vladati nad drugim. Sploh plemstvu, trgovcem in velikim meščanom, je bila odprta pot tudi do druge, nekrščanske kulture — do poganske. Bogati sloj je lahko razširil svoje duševno obzorje preko mej krščanstva. Odprta jim je bila pot do vere, kateri so se v srečo pripogibal, in zato so tudi umeli izrabljati cerkev za svoje policijske službe. Bila jim je cerkev kakor nekak nočni čuvaj.

Poskrbelo se je, da nižjim slojem ni ušel duševni pogled preko mej evangelija, preko ozko začrtanih mej — krščanskega svetovnega nazora. Ostali so torej ti sloji na tleh brezpogojnega krščanstva. Zidali so nanj in verovali vanj. Kakor so si gospodujoči sloji prilastili rimsko pravo, tako so si tlačani prisvojili evangelij.

Zato vidimo, da se vsi tedanji uporniki in nezadovoljniki, kmetje, razne rebelične in tudi strogo verske komunistične sekte sklicujejo zgolj na religijske dokaze. Z odprto knjigo evangelija je hodil kmet okolo in iskal pomoči. Zato je bil pristopen protestantizmu, ki mu ni branil, da si je razlagal sveto pismo po svoje.

Evangelij je postal bojno orožje. Kakor so luteranizem bili literarni izdelki starega krščanstva prepričevalni dokazi, ki so dokazovali v boju proti rimski cerkvi in papežu, da so Jezus in njegovi apostoli živeli revno, prav tako je služila ta literatura načinu mišljenja revnih tedanje dobe. Pa tudi plemstvo se je hofelo na temelju evangelija polastiti neizmernega posvetnega premoženja cerkve. In v evangeliju je izpoznala nižje ljudstvo svojega propovednika. Tam je bila zapisana "stara pravda" slovenskega kmetstva.

Povrnitev k staremu krščanstvu, k evangeliju, k "resnični besedi božji", je postala tedaj parola vseh papežu nasprotnih stanov in strank. Vsak pa je razlagal to "božjo besedo" tako, kakor je najbolj prijel njegovim interesom. Toliko časa, dokler je ostalo to "krivoverstvo" nasprotno samo papežu, ni bilo nevarno plemstvu in gospodujočemu razredu; nasprotno pospeševalo je celo njegove gnotne koristi.

Našega Primoža Trubarja so na priliko jako goreče podpirali plemenitniki; bili so njegovi trmastí zagovorniki. Večina njih pa se ni navduševala za slovensko sveto pismo, temveč za vseobčni cilj: obogatiti in s tem povečati svojo moč.

Cist tega madeža je bil najbrže samo Trubar in njegovi ožji prijatelji.

Zdaj ko so nižji sloji obrnili isto orožje proti gospodujočemu sloju sploh, ko so se po takozvanih "prekščančih" in drugih verskih sektah začele širiti komunistične ideje, se je situacija brž izpremenila. Dva sloja sta si narkrat stala nasproti: — bogati in revni.

Tako umevamo osamelost slovensko-hrvaških kmetov v njihovem stremljenju po državnem socializmu. Na duševnem nebesnem svodu upornih kmetov, temelječih z obema nogama na rodni zemlji, se je moral pojaviti — "kralj Matjaž" ali pa "cesar" Gubeč...

Vojni Atlas.

Izšel je najpopolnejši Vojni Atlas, ki vsebuje zelo natančno razvidne raznovrstne mape v velikosti 20x27, kakor zapadno fronto, Evropo, Malo Azijo, celi svet z vodnimi črtami, evropsko vodovje označeno z blokadami. Zedinjene države z vojaškimi vezališči in kampami ter zastave Zaveznih držav.

Naše rojake bo gotovo najbolj zanimal zemljevid italijanske fronte na katerem so s pravimi slovenskimi imeni označeni vsi kraji, kjer se je vršila tako strahovita bitka. Na karti so označena vsa mesta in skoraj vse slovenske vasi, ležeče zapado od Ljubljane.

Vse je slikano v barvah. Cena je le 30 centov, dokler zaloga ne poide.

Na znanje.

Položaj je tak, da ne moremo sedaj nič več pošiljati denarja vojnim ujetnikom in beguncem.

Po novi postavi zamore z malimi zneski podpirati avstrijske, nemške, bolgarske in turške vojne ujetnike, begunce in podanike le tak človek, ki je ameriški državljan, in mora v to svrhu dobiti dovoljenje od War Trade Board iz Washingtona. Tvrška FRANK SAKSER.

LOV NA DRAGOCENE KOVINE.

Na lovu za platinom, zlatom in dragocenimi kamni ob Atrato reki v Colombiji v Južni Ameriki je pred nekaj časa ekspedicijski raziskovalec in iskalec zlata zapustila neko pristanišče na parniku "Elizabeth Monroe Smith". Ta parnik je lahka ladja, prav primerna za raziskovanje plitvih južno-ameriških rek, ki leže v okrožju starega španskega ožemlja.

Vlada v Colombiji je dala koncesije za raziskovanje ob Atrato reki, katero ozemlje je praktično skoro popolnoma nepoznano. Vse pa, da je najti kovine vseh vrst v strugi reke ter ob njenih obalah, vključno zlato, platin, cínobor in magnezij.

Dasiravno upajo člani ekspedicijske najti velike zaloge zlata in platina, kar predstavlja obenem njih glavni cilj, se bo vendar prizorilo tudi natančno iskanje smaragdov in biserov. Prospektorji so že iskali take sklade ter jih zasledili in so bili včas, ko so zapustili pristanišče, prepričani, da se bodo vrnili bogati.

Raziskovalci so dobili od colombijske vlade tudi koncesijo za razvoj smaragdov in biserov v tem okrožju ter za razširjenje lova na bisere. Vse te privilegije glede smaragdov in biserov v drugih delih Colombije si je pridržala vlada sama, da se s pospeši razvoj rudarske industrije, se je sklenilo dati Amerikancem koncesije za raziskovanje in ugotovitev dotičnih skladov.

Izvedenci, ki stoje ekspedicijski na čelu, izjavljajo, da pride Colombija takoj za Rusijo z ozirom na proizvajanje platina. V sedanjem času predstavlja platin petkratno vrednost zlata. In dasiravno je vlada Združenih držav pred kratkim določila eno platina na \$90 za eno zlatarsko unčo, je vendar veliko zlatinarjev in prodajalcev dragih kamenov pripravljanih plačati do \$105 za eno zlatarsko unčo.

HARMONIKE

bodil kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravu srenjivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vsem kranjske kakor vse druge harmonike. Stare kupim ali sprejemam v zameno.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

IMAMO V ZALOGI

še nekaj importiranih, pristnih **BERGAMO** brusilnih kamnov 40c. komad s poštno vred. **FRANK SAKSER, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.**

ROJAKI NARODOLJUBI SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJE SLOVENSKE DNEVNIK V KOPR. DEJ.

SLABOTNI, NERVOZNI, SLOBOKRVI MOŽJE IN ŽENE Postanejo Močni, Živahni in Zdravi.

Ako trpite vsled želečnih in črevesnih nepravil, glavobolov, slabe prebave, slabega spanca, nimate okusa, imate slabotno telo, slabo kri, slab duh in slabe živice; če se počutite popolnoma izčrpani, če vaše duševne in telesne moči padajo, potem bi morali vzeti Nuga-Tone — čudoviti kristalec in graditelj zdravja.

Nuga-Tone

dela zdravo, rdečo kri, daje močne in mirne živice in dela živahno moštvo in ženstvo.

Ta slavnoznanu zdravilo, Nuga-Tone prečene strupe iz vašega sistema in vas napravi močne in zdrave. Da vašemu sistemu bogato, rdečo kri in povisa vašo težo. Nuga-Tone vam bo dal izvrsten tek, da se boste radovali vsakega grizljaja, ker vaša prebava v najboljšem redu. Nič ni boljše za kisel želodec, vrtoglavost, slabo prebavo, slab duh, napenjanje in bolečine v želodcu in črekih po obedu, za glavobole, nervoznost in umazan jezik. Nuga-Tone oladi delovanje srca, stimulira jetra in stori, da čreva lahko in redno delujejo. Če ste trudni, slabotni, nervozni in izčrpani, umite apetita in volje, se čutite bolehnega po celim životu, in ne morete delati in se radovali življenja, potem vas bo Nuga-Tone preodil. Kot novorejen človek boste polni energije, moči in živahnosti.

Nuga-Tone je pozitivno garantiran

da vam povrne zdravje in da vas zadovolji, ali pa dobiti denar povrnjen. Poslovno v vsakem zavrtku. Zdravljenje za cel mesec samo \$1.00, ali za šest mesecev \$3.00. Pošljite nam vaše naročilo danes in pridobite si vaše neoklanje zdravje, moč in živahnost. Nuga-Tone je ravno tako dober za moše kakor žene.

RABITE TA KUPON.

NATIONAL LABORATORY, S-100 123 W. Madison St., Chicago, Ill.

Gospoda: — Prijatelj \$..... za kar mi pošljite..... mesečno zdravljenje z Nuga-Tone.

IME..... GRAD.....

ULICA & ŠTEVILO.....

V kleteh obstreljevanega mesta v Franciji

NEK AMERIŠKI USLUŽBENEKREDEČEGA KRIŽA POPISUJE OBSTRELJEVANJE MESTA CHALONS. — OPIS MRZLIH DUPLIN, V KATERE PRIBEŽI PREBIVALSTVO MESTA V ČASU OBSTRELJEVANJA.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Kot vidite sem zopet v Parizu in sicer po najbolj čudovitih doživljajih v Chalons. Ko sem došel pretekli teden, sem izvedel v svoje veliko presenečenje, da je bila Frances dva tedna v bolnici po ne preveč nevarni, a vendar boleštni operaciji.

Moja mati ne pozna pomena besede strah. Skozi celo obstreljevanje je šla vedno na svoje dele in na dan, ko so veliki topovi streljali celi dan, vsakih petnajst minut in ko ni še nihče vedel, kaj pomeni to ter je bil ustavljen ves promet vozov, kar in železnice, je odšla mirno ven v Neuilly, da vidi Frances v bolnici ter se nato vrnila. Ona pravi, da se tega veselje. Dejanski je bil to krasen dan, a nikogar ni bilo na cestah. Bilo je tako lepo imeti Pariz sam zase.

Potem ko sem pojasnil, zakaj se vedno mudim tu, vam hočem povedati, zakaj sem zapustil Chalons. Skozi pet dolgih noči so topi prokleti Huni obstreljevali Chalons s svojimi velikimi topovi. V prvi noči nisem bil v službi. Sem sem spat zgodaj, ker sem bil močno prehlajen ter me je prebudilo grmenje topov. Mislim sem, da je le eno izmed običajnih streljanj ki se vedno vrše v bližini Chalons, kadar se nahajajo Nemci v bližini. Nato pa zaslisiš glasen pok kot ga nisem slišal še nikdar prej in mislim sem si: — To mora biti obstreljevanje iz daljave in mislim, da pomeni sedaj delo. — Vstal sem ter komaj nataknil nase par kosov obleke, ko začujem glasno živžiganje ter nato udarec vsled katerega se je pretresla cela hiša ter so popokale šipe. Mene samega pa je vrglo nazaj na posteljo. Prijel sem za sukno ter pohitel v klet, kjer smo preživeli dve uri, dočim so padali izstrelki v vseh smereh.

Ko je bilo vse končano, sem našel, da se je razpočil izstrelak ravno pred mojim oknom ter se zakopal v zemljo pet čevljev, predno je razpočil. Na srečo ni bilo tlaka pred hišo, v kateri sem stanoval. Če bi bil padel izstrelak par čevljev bliže, bi bil zadel v kamnito ograjo in nikdar več bi ni slišali o meni.

V naslednji noči in še v naslednji sem bil v službi v kantini. Bili smo tako posvarjeni pred tem, kar nas je čakalo, da smo imeli ravno dosti časa, da smo izpraznili kantino od vojakov, katere smo poslali v njih zavetišče v bližini kantine. Tedaj so pričele padati bombe in grmeti topovi obenem s strojnimi puškami. Kako nas niso zadeli, mi ni znano. Nahajali smo se sredi vsega in kantina je kaj slabotno poslopje. V naslednji noči smo imeli pri sebi velikega Mr. na, da bi šel naprej.

Davisona, načelnika Rdečega križa. Dospel je na inšpeksijskem potovanju in upam, da se je veselil obiska. Šli smo k zavetjem na železniški postaji in tam smo ostali od devetih zjutraj pa do ene polnoce. Nato smo šli domov. Nisem bil doma še deset minut, ko so topovi zopet pričeli grmeti in bil sem v kleti do tretje ure zjutraj. V pretekli noči smo preživeli čas od devetih zvečer do treh zjutraj v skrivališču in sicer stoje skozi večino časa, kajti skrivališče je bilo prenapolnjeno celo za one, ki so imeli s seboj majhne stolčke. Ta noč je bila najhujša izmed vseh. Izstrelki v vseh smereh in veliko škode. Ko je bilo vsega konec, smo odšli v kantine, ki je ostala nepoškodovana ter dali vojakom zajutrek.

Ko sem dospel na Rue de Marne ob 9. zjutraj, sem našel cesto pokrito z razvalinami ter tudi našel, da je hiša, naravnost za ono, v kateri sem stanoval jaz, popolnoma razdejana. Tudi naša hiša je mudila žalosten pogled s svojimi razbitimi okni in vratmi. Moja gospodinja, ki se je vrnila iz velike vinske kleti, v kateri je moralo prebivalstvo preživeti noč in kjer so se mudili tudi naši delavci, ki niso bili zaposleni, je sklenila takoj odpotovati s svojimi otroci. Vsega tega sem moral oditi tudi jaz. Mislim sem, da je boljše, če pustim vse tukaj ter si po povratku poiščem novo stanovanje. Ko sem došel ssemkaj v Pariz, sem našel Frances v bolnici ter takoj sklenil, da ne zapustim svoje matere, edkler ne bo Frances popolnoma okrevala. Vseled tega se tudi nahajam tukaj.

Bal sem se boji pljučnice vsled bivanja v mokrih kletih v Chalons kot pa neniških topov, vendar pa upam, da ne boste nikdar čuli zračnega torpeda. Razrivanje zraka (Displacement d' air) je strašno in lahko si vsled tega predstavljate žumenje. Tukaj streljajo veliki topovi v presledkih. Tragedija v cerkvi na Veliki petek se je tikala — nas vsled smrti treh ameriških žensk, ki so živele v hotelu, in katerem bivamo mi. Ubogi oče ni vedel, kam so odšle ter se je nahajal skozi celo noč na lovu za njimi. Mi živimo tukaj od dneva do dneva. Za to pa bodo morali plačati Nemci nekoga dne. Morala francoskih vojakov je izvrstna. Nicesar ne čujemo kot komplimente glede duha vspriso ognja ter natančnosti in urnosti streljanja naših dečkov. Mi se prav gotovo borimo proti vragu samemu.

Marsikateremu človeku, ki si je svest, da ima prav, manjka poguma, da bi šel naprej.

ZAKRUHOM

POVEST.

Poljski spisal H. Sienkiewicz.

(Nadaljevanje.)

II.

Kdor se spusti v New Yorku iz široke ulice Broadway v smeri proti trgu Chatham Square ter preide nekoliko stranskih ulic, dospje v oddelek mesta, ki je čim dalje tem bolj bedno, zapuščen in zanemarjen. Ulice so vedno bolj in bolj ozke. Hiše, postavljene nemara še od nizozemskih naseljencev, so se razpoke in zveržile v času časa; ostreže se je razdrlo, omet raz zidov opal in zidovje samo se varilo že tako v zemljo, da je od prizemeljskih oken komaj gornji del še nekoliko nad cesto. Namesto v Ameriki priljubljenih ravnih črt, tvorijo te zidine tu čudne krivoline; strehe in stene brez vsega navoda razpotegnjene se kopčijo ena nad drugo, imajoče vsaka druga svoj kap.

Ker se pa nahaja ta oddelek mesta blizu morja, ne usabnejavajo kaluze po teh ulicah skoro nikdar in mali, pred solnce mogočno zavaruovani trg je bolj podoben ribniku, napoljenemu z gosto, črno, stoječo vodo, nego trgu. Okna obdrtih hiš se čudno odbijajo v tem vodnem ogledalu, po čegar površju plavajo odrezki papirja, kosovi šip, lesa in kositra od brodnih kočevogov (prtljage), s podobnimi črepanjami so pokrite tudi cele ulice, ki so še zakidane z množstvom blata. Povsodi je opaziti ne smahnost, nered in ljudsko bedo. (Opomba uredništva: Vse to je bilo tako pred mnogimi leti, danes pa ni več. Ko bi danes prišel pisatelj te povesti, Sienkiewicz, v New York, posebno pa v ta del mesta, katerega opisuje, bi videl lepo tlakovano, snažne ulice z novimi, modernimi, visokimi hišami. Vse se je izpremenilo.)

V tem duplu se nahajajo takozvani "boarding-houses", ali pokojnja, v katerih je za dva dolarja na teden mogoče dobiti prenočišča in hrane; tukaj so tudi "bar-rooms", ali gostilnice, kjer najemajo veleribarji vsake vrste potopšapev na svoje ladje; so zakoniti agentje venezuelski, ekvadorski in brazilski, ki pregovarjajo ljudi k izselitvi k ravniku (ekvatorju), s čimer preskrbijo z ekvatorjem, tukaj so tudi "working-houses" ali delavnice, skupljajo se tu, tukaj ostajajo, žive in umirajo.

A vendar je ta del mesta poln trušča, ker skoro vsi izseljenci, ki ne najdejo brzo postojnje v prostorih Castle Gardens in kateri ne hote ali ne morejo iti v tako imenovane "working-house" ali delavnice, skupljajo se tu, tukaj ostajajo, žive in umirajo.

Nasproti temu je mogoče trditi, da, ako so izseljenci pene evropskih društev, so prebivalci teh ulic pene izseljencev. Ljudje tu postopajo, bodisi, da nimajo dela, bodisi, da se jim postopanje bolj dopada. Po noči se tukaj zelo čisto slišijo strelji, klici na pomoč, ročne pesni ali tulenje zanjorčev po glavah se bijočih. Po dnevu pa morda bi zrla na starca z začudnimi očmi, ki se mu priklanjajo od nikoder. Poljakov živi sicer v New Yorku zelo umogo, toda od inovnejših nobeden ne prebiva v okrožju Chatham Square. V drugem tednu po svojem prihodu v Ameriko sta se sicer sesla z dvema poljskima rodbinama, z eno iz Šlezije, z drugo iz okolice Poznania, pa ti rodbini sta že zdavnaj od gladi umrli. Oni iz Šlezije je umrlo že dvoje otrok in tretje je bilo bolno ter prenočevalo še skoraj štirnajst dni s svojimi roditelji pod mostnim obokom; vsi skupaj pa so živeli zgolj iz tega, kar so našli na ulici. Pozneje, so jih vzeli v bolnišnico in ni se znalo, kaj se je dalje z njimi zgodilo. Drugi rodbini se je godilo ravno tako slabo, da, še hušje, ker je oče pijančeval. Marica je bila, dokler je mogla, v postrežbo ženi, ali sedaj je že sama potrebovala pomoči.

valecv z raztrganimi srajcami in pipami v zobeh take boje s pestjo, pripravljajo se pri tem, koliko je treba plačati za vsako izbiti oko. Deča bolokožnikov in mali zamorčki s kodrastimi lasmi se potikajo tu, namesto, da bi bili v šoli, po ulicah, se ravšajo med seboj za kosove volovskih reber, ali iščejo v blatu drobtin hrane pomaranč in bananov, in sluhajče hránke stegujejo roke proti vsakemu bolje obledenemu človeku, ako tja zabodli.

(Vse gori opisano je bilo v New Yorku pred mnogimi leti; danes tega ni več, vse to so oblasti počisto izčistile. Op. uredn.)

V takem ljudskem duplu nahajamo svoja stara znanca: Lovro Toporka in njegovo hčerko Marico. Bogastvo, kateremu sta se udejala, je bilo le sen in tudi kakor sen izgini, in resničnost se nam tu predstavlja v podobni tosn podzemeljske izbe z enim oknom in še to ima potria stekla. Stene onesnažujejo plesnobe in drugi mokrotni madeži, pri zidu stoji zarjavela in luknjasta zelena peč ter stolec na tri noge, v kotu je nekoliko ječmenove slame, njih ležišče.

To je vse. — Stari Lovro kleči pred pečjo in išče, ali ne tiči v ugašeni žrjavici še kak krompir in išče tako — seveda zaman — že drugi dan, Marica pa sedi na slami ter podpirajoča se z rokami ob kolena, gleda nepremično v vla. Dekle je že bolno in močno sluhajšo. Je to sicer Marica, toda njeno nekdanj rdeče lice je globoko upalo, koža je obledela in zbolela, vse obličje, kakor bi bilo drobnjeje od popreje, a oči pa kakor bi se bile povečale in izstopile. Na njenem obrazu je bil poznati vpliv zadulgega zraka, žalosti ter slabe hrane. Hranila sta se že zgolj s krompirjem, toda pred dvema dnevoma jima je tudi tega zmanjkalo. Sploh nista vedela sedaj, kaj bosta delala, od česa živela. Že skoro tri mesece bo, odkar sta tukaj in čepita v tej jami: denarji so jima pošli, Stari Lovro je poskušal najti dela, toda niso ga razumeli, kaj hoče, hodil je k pristanišču nositi tovore in nakladat na ladje premo, pa manjkala mu je samokolnica in Irci so ga izpodrinili; hotel je vzeti sekiro in delati v ladjedelnici, pa tudi od tam je bil odgnan. In pa, kakšen delavec je to, ki ne razume, kar se mu naroči? Kamorkoli je položil roke in česarkoli se lotil, kamorkoli se obrnil, povsod so se mu posmehovali, ga odbijali, izganjali, da, tudi bili in tako ni našel ničesar, s čimer bi si zamogel kak noviče zaslužiti. Lasje so se mu od žalosti pobelili, nadeja prišla, denarji pošli in — začel se je glad.

Ako bi bil doma med svojimi, ako bi tam tudi vse izgubil in bi ga bolezen prevzela, ako bi ga tudi iz bajtice pogнали, zamogel bi vzeti v roke beaško palico, stopiti pod križ na razpotje, ali k vratom kake cerkve ter peti dopada. Po noči se tukaj zelo čisto slišijo strelji, klici na pomoč, ročne pesni ali tulenje zanjorčev po glavah se bijočih. Po dnevu pa morda bi zrla na starca z začudnimi očmi, ki se mu priklanjajo od nikoder. Poljakov živi sicer v New Yorku zelo umogo, toda od inovnejših nobeden ne prebiva v okrožju Chatham Square. V drugem tednu po svojem prihodu v Ameriko sta se sicer sesla z dvema poljskima rodbinama, z eno iz Šlezije, z drugo iz okolice Poznania, pa ti rodbini sta že zdavnaj od gladi umrli. Oni iz Šlezije je umrlo že dvoje otrok in tretje je bilo bolno ter prenočevalo še skoraj štirnajst dni s svojimi roditelji pod mostnim obokom; vsi skupaj pa so živeli zgolj iz tega, kar so našli na ulici. Pozneje, so jih vzeli v bolnišnico in ni se znalo, kaj se je dalje z njimi zgodilo. Drugi rodbini se je godilo ravno tako slabo, da, še hušje, ker je oče pijančeval. Marica je bila, dokler je mogla, v postrežbo ženi, ali sedaj je že sama potrebovala pomoči.

Zakaj? Bog ga je zapustil. Nosi bi še svoj križ, trpet bi, samo ako bi bil pred njim kje korve tega trnovca: gata; sedaj pa je vedel, da je z vsakim dnevom hujše zapuščen in da vzhajajoče sonce vsako jutro le večjo njegovo in dekletovo bedo obseva. Torej kaj? Ali ima spiesti vrv, pomoliti očenaš in se obestiti? Ni se sicer zgražal pred smrtjo, toda kaj se zgodi iz dekleto? Ko je vse to premišljal, je čutil, da ga ni zgolj zapustil Bog, nego da ga že tudi razum zapušča. Ni je bilo luči v tej obdajajoči temi in največje boli se imenovati ni umel.

Ta največja boleč je bila pa toga za Lipnico. Mučila ga je po dnevu in po noči, mučila ga tem strašnejše, ker ni vedel, kaj je to, česar pogreša; zakaj njegova kmetiška duša v njem tako vpije ter se zvija od muke. Njemu je bilo treba borovega gozda, polja, bajtice in sploh vsega tega, kar se kratko imenuje rojstni kraj, od čegar se srce, ako se je prilopilo, več ne odtrga — a če se odtrga, pa krvavi. Kmet je čutil, da ga nekaj k zemlji tlaši. Pulil bi bil večsih las, tolkel z glavno ob zid, vrgel se na zemljo in tulil kakor pes na verigi priklenjen, vpil kakor blazen. Toda na koga? Sam ni vedel. Kar upogibe se je pod tem nepoznanim bremenom, upada... a to tuje mesto hrušči in hrušči... on ječi ter kliče Jezusa, toda križa ni nobenega tukaj, nihče mu ne odgovarja, samo to mesto žene svoj trušč... in na slami sedi dekle, z očmi v tla uprtimi — gladna je in tiho trpi. Čudno! Sedela sta z dekleto ali tri otročiče. Zdravnik mi je dan besediče spregovorila. Živela sta kakor v največjem sovraštvu. Bridko in težko je bilo njima življenje, o čem bi torej govorila? Bolje je, nedotkati se ran, katere skele, zlasti pa zdaj, ko v žepu denarja, v peči ne krompirja, v glavi ne najmanjšega sveta ni.

Pomoči ni bilo pričakovati od nikoder. Poljakov živi sicer v New Yorku zelo umogo, toda od inovnejših nobeden ne prebiva v okrožju Chatham Square. V drugem tednu po svojem prihodu v Ameriko sta se sicer sesla z dvema poljskima rodbinama, z eno iz Šlezije, z drugo iz okolice Poznania, pa ti rodbini sta že zdavnaj od gladi umrli. Oni iz Šlezije je umrlo že dvoje otrok in tretje je bilo bolno ter prenočevalo še skoraj štirnajst dni s svojimi roditelji pod mostnim obokom; vsi skupaj pa so živeli zgolj iz tega, kar so našli na ulici. Pozneje, so jih vzeli v bolnišnico in ni se znalo, kaj se je dalje z njimi zgodilo. Drugi rodbini se je godilo ravno tako slabo, da, še hušje, ker je oče pijančeval. Marica je bila, dokler je mogla, v postrežbo ženi, ali sedaj je že sama potrebovala pomoči.

cerkvi v Hoboken. Duhovnik bi jima nemara dal poročila o drugih, ali bi zopet drugim povedal o njima, toda kako naj bi ona vedela, da je tukaj kakaj takja cerkev in kak poljski duhovnik; s kakor sem izvedel, zapuša v stari domovini tudi mater, 2 sestri in brata Toneta.

Tukaj je stanoval v kompanij-kom hi se zamogla o tem zmeniti, koga poprašati? Pri takih razmerah je bil vsak noviče, ki sta ga izdala, stopnjeta, ki popelje v gotovo propast bede.

Sedaj sta sedela tukaj; on pri peči in ona na slami. Minula je ura, minuli sta dve. V izbi se je čedalje bolj temnelo, kajti, dasi je bilo o poludne, se je dvigala to dobo iz vode megla, kakor je tam spomlad navadna, težka, neprijetna megla. Kljub temu, da je bilo zunaj že toplo, tresla sta se ona v kolibi od mraza; končno je tudi Lovreta popustila nadeja, da bi se še kaj našlo v pepelu.

"Marica", je rekel stari, "ne zaniorem se že več vzdržati ter tudi ti se ne vzdržiš, pojdem k vodi, da nalevina drv, pa si zakuriva in morda se še najde kaj za jesti."

Marica ni rekla ničesar in šel je. Naučil se je že hoditi k pristanišču in loviti tam kosove desk iz različnih tovrnih zabojev, ki jih vola na breg izmetava. Tako delajo vsi, ki si nimajo s čim kupiti oglja. Včasit so ga pri tem lovu odganjali, včasit tudi ne; včasit se je našlo tudi kaj za prigrizniti, kakor ostanki skaznega pečiva, katere so bili ljudje z ladji odvrili, ter pri tem, ko je tako v megli hodil in iskal, kar nihče ni izgubil, pozabljal je nekoliko na svojo bedo, ne pa na togo, ki ga je nad vse največ trpila. Prišel je končno k vodi, in ker je bila ravno doba luncu, postopalo je tam samo nekoliko fantov, ki so začeli sicer hipoma kričati na njega, blato in skolkje za njim metati, toda odgnati ga niso mogli.

Le malo je plavalo desk in trsk po vodi; en val jih je prinašal, drugi izopet odnašal. A čez kratko jih je vendar dosti nalovil.

Po vodi so plavali tudi nekaki zeleni ovitki, morebiti je bilo v njih kaj za pojediti, pa ker so bili lahki, niso priplavali do brega in ni jih mogel ujeti. Fantje so metali metvoze nanje in vlačili jih k sebi, a on, ker ni imel metvoza, je le zvedavo gledal in čakal, da bi fantje odšli, potem pa je prebrnil še enkrat vse te ostankje in pojel vse, kar se je le jesti dalo. Na to, da tudi hči se ni jela ni pomislil.

Vse to lahko jaz preskrbim, ako se na me obrnete. Kakor sem izvedel, zapuša v stari domovini tudi mater, 2 sestri in brata Toneta.

Tukaj je stanoval v kompanij-kom hi se zamogla o tem zmeniti, koga poprašati? Pri takih razmerah je bil vsak noviče, ki sta ga izdala, stopnjeta, ki popelje v gotovo propast bede.

Sedaj sta sedela tukaj; on pri peči in ona na slami. Minula je ura, minuli sta dve. V izbi se je čedalje bolj temnelo, kajti, dasi je bilo o poludne, se je dvigala to dobo iz vode megla, kakor je tam spomlad navadna, težka, neprijetna megla. Kljub temu, da je bilo zunaj že toplo, tresla sta se ona v kolibi od mraza; končno je tudi Lovreta popustila nadeja, da bi se še kaj našlo v pepelu.

"Marica", je rekel stari, "ne zaniorem se že več vzdržati ter tudi ti se ne vzdržiš, pojdem k vodi, da nalevina drv, pa si zakuriva in morda se še najde kaj za jesti."

Marica ni rekla ničesar in šel je. Naučil se je že hoditi k pristanišču in loviti tam kosove desk iz različnih tovrnih zabojev, ki jih vola na breg izmetava. Tako delajo vsi, ki si nimajo s čim kupiti oglja. Včasit so ga pri tem lovu odganjali, včasit tudi ne; včasit se je našlo tudi kaj za prigrizniti, kakor ostanki skaznega pečiva, katere so bili ljudje z ladji odvrili, ter pri tem, ko je tako v megli hodil in iskal, kar nihče ni izgubil, pozabljal je nekoliko na svojo bedo, ne pa na togo, ki ga je nad vse največ trpila. Prišel je končno k vodi, in ker je bila ravno doba luncu, postopalo je tam samo nekoliko fantov, ki so začeli sicer hipoma kričati na njega, blato in skolkje za njim metati, toda odgnati ga niso mogli.

Le malo je plavalo desk in trsk po vodi; en val jih je prinašal, drugi izopet odnašal. A čez kratko jih je vendar dosti nalovil.

Po vodi so plavali tudi nekaki zeleni ovitki, morebiti je bilo v njih kaj za pojediti, pa ker so bili lahki, niso priplavali do brega in ni jih mogel ujeti. Fantje so metali metvoze nanje in vlačili jih k sebi, a on, ker ni imel metvoza, je le zvedavo gledal in čakal, da bi fantje odšli, potem pa je prebrnil še enkrat vse te ostankje in pojel vse, kar se je le jesti dalo. Na to, da tudi hči se ni jela ni pomislil.

1. aprila ga je povozil vlak in je vsled tega 3. aprila umrl. Vlak mu je odrezal obe nogi. Trpel je od strašne bolečine, da je zblaznel, predno je umrl. Vedno je klecal svojo soprogo, ki ima pri sebi dva ali tri otročiče. Zdravnik mi je dan besediče spregovorila. Živela sta kakor v največjem sovraštvu. Bridko in težko je bilo njima življenje, o čem bi torej govorila? Bolje je, nedotkati se ran, katere skele, zlasti pa zdaj, ko v žepu denarja, v peči ne krompirja, v glavi ne najmanjšega sveta ni.

Vse to lahko jaz preskrbim, ako se na me obrnete. Kakor sem izvedel, zapuša v stari domovini tudi mater, 2 sestri in brata Toneta.

Tukaj je stanoval v kompanij-kom hi se zamogla o tem zmeniti, koga poprašati? Pri takih razmerah je bil vsak noviče, ki sta ga izdala, stopnjeta, ki popelje v gotovo propast bede.

Sedaj sta sedela tukaj; on pri peči in ona na slami. Minula je ura, minuli sta dve. V izbi se je čedalje bolj temnelo, kajti, dasi je bilo o poludne, se je dvigala to dobo iz vode megla, kakor je tam spomlad navadna, težka, neprijetna megla. Kljub temu, da je bilo zunaj že toplo, tresla sta se ona v kolibi od mraza; končno je tudi Lovreta popustila nadeja, da bi se še kaj našlo v pepelu.

"Marica", je rekel stari, "ne zaniorem se že več vzdržati ter tudi ti se ne vzdržiš, pojdem k vodi, da nalevina drv, pa si zakuriva in morda se še najde kaj za jesti."

Marica ni rekla ničesar in šel je. Naučil se je že hoditi k pristanišču in loviti tam kosove desk iz različnih tovrnih zabojev, ki jih vola na breg izmetava. Tako delajo vsi, ki si nimajo s čim kupiti oglja. Včasit so ga pri tem lovu odganjali, včasit tudi ne; včasit se je našlo tudi kaj za prigrizniti, kakor ostanki skaznega pečiva, katere so bili ljudje z ladji odvrili, ter pri tem, ko je tako v megli hodil in iskal, kar nihče ni izgubil, pozabljal je nekoliko na svojo bedo, ne pa na togo, ki ga je nad vse največ trpila. Prišel je končno k vodi, in ker je bila ravno doba luncu, postopalo je tam samo nekoliko fantov, ki so začeli sicer hipoma kričati na njega, blato in skolkje za njim metati, toda odgnati ga niso mogli.

Le malo je plavalo desk in trsk po vodi; en val jih je prinašal, drugi izopet odnašal. A čez kratko jih je vendar dosti nalovil.

Po vodi so plavali tudi nekaki zeleni ovitki, morebiti je bilo v njih kaj za pojediti, pa ker so bili lahki, niso priplavali do brega in ni jih mogel ujeti. Fantje so metali metvoze nanje in vlačili jih k sebi, a on, ker ni imel metvoza, je le zvedavo gledal in čakal, da bi fantje odšli, potem pa je prebrnil še enkrat vse te ostankje in pojel vse, kar se je le jesti dalo. Na to, da tudi hči se ni jela ni pomislil.

1. aprila ga je povozil vlak in je vsled tega 3. aprila umrl. Vlak mu je odrezal obe nogi. Trpel je od strašne bolečine, da je zblaznel, predno je umrl. Vedno je klecal svojo soprogo, ki ima pri sebi dva ali tri otročiče. Zdravnik mi je dan besediče spregovorila. Živela sta kakor v največjem sovraštvu. Bridko in težko je bilo njima življenje, o čem bi torej govorila? Bolje je, nedotkati se ran, katere skele, zlasti pa zdaj, ko v žepu denarja, v peči ne krompirja, v glavi ne najmanjšega sveta ni.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo za Greater New York in okolico

edino postavno priznana slovensko društvo v Greater New Yorku, zbiruje vsako četrto soboto zvečer v mesecu v "BEETHOVEN HALL", 210 istočna 5. ulica blizu 3. Ave. v New Yorku in se prične točno ob 8. uri zvečer.

ODBOR:
Predsednik: ANTON PLEVEL, 325 E. 24th St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Anton Cvetkovich, 1912 Linden St., Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSEPH POGACHNIK, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Blagajnik: ANTON KOSIRNIK, 340 E. 5th St., New York, N. Y.
Zapisnikar: JOHN LOBODA, 432 E. 5th St., New York, N. Y.

NADZORNICI:
LUDVIK BENEDIK, 2315 Madison St., Brooklyn, N. Y.
JOS. ŠVALJ, 216 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
FRANK CERAR, 27 Gamma Place, Brooklyn, N. Y.

DRUŠTVENI ZDRAVNIK:
Dr. HENRY U. ROBINSON, 801 E. 10th St., med Ave. A in B, New York, N. Y.

BOLNIŠKI NADZORNICI:
Za New York: FRANK VAVPOTIČ, 323 E. 24th St., New York, N. Y.
MARIJA KOČAR, 240 E. 17th St., New York, N. Y.
Za Brooklyn: B. DERGANČ, 165 Stanhope St., Brooklyn, N. Y.
MARY JUDEŽ, 62 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Za Hoboken: MARTIN STARE, 205 Willow Ave., Hoboken, N. J.

dokler se ni sklenilo kaj gotovega, je bila vojna na tehnični. Zato je bilo treba ugoditi vsem nemškimi zahtevam, ali pa odrediti popolno mobilizacijo v zvezi z odločnim odporom in možno vojno. Bati so se, da bo odlašanje vodilo k nemški invaziji. Prepričani so bili, da bi vsako zavlačevanje mogoče vzbudilo v Nemčiji sum, da Nizozemska želi samo pridobiti časa in izvršiti popolno mobilizacijo. Tretja skupina, ki, kakor so dokazali dogodki, ima najbolj prav, pa meni, da je vlada pripravljena podati se in da so politične izjave ter vojaške odredbe samo manevri, da se zadovolji javno mnenje tako na Nizozemskem, kakor tudi v entitnih državah.

Dasiravno zdaj se ni mogoče izvedeti za podrobnosti te pogodbe, se vendar sme smatrati za gotovo, da se bo takoj pričelo s prevajanjem peska in gramozu ter da bo v kratkem objavljena ekonomska pogodba, ki bo imela za Nemčijo za posledico veliko ekonomsko pridobitev in bo sama po sebi dala Nemčiji trgovsko prednost, ki bo zelo velike važnosti, ako pomislimo na zavezniško prepoved izvoza in angleške trgovsko prednost, ki bo zelo velike važnosti, ako pomislimo na zavezniško prepoved izvoza in angleške trgovske razmere.

Nizozemski denar bo zopet šel proti vzchodu, namesto proti zapadu in Nizozemska bo zopet prisiljena dati razne izdelke za surovine; nemški kredit se bo v deželi povečal, navzlic temu, da večina prebivalstva zaničuje nemški militarizem in nemške metode.

Gotovi krogi v tem še niso edini, ako je bila nizozemska odločitev potrebna iz vojaškega stališča, kajti Nemčija bi samo na tej fronti na svojem skrajnem križu riskirala napad pol milijona odločnih mož; z zadržega stališča pa bi ta fronta nudila ententi veliko

priložnost za neprestane značne napade na Essen in celo industrijsko pokrajino.

Nizozemski poročevalec v Berlinu pravi, da so bile nemške zahteve minimalne in ni bilo mesta, da bi se o njih razpravljalo, ako se sprejmejo. Zaradi tega je bilo stališče Nizozemske zelo težavno in nastalo so velike ovire pri sestavi nizozemskega odgovora. Nemčija je stavila svoje zahteve tako, da Nizozemska ni mogla odgovoriti drugače kot z "da" ali pa "ne". Zunanji minister Laudon je izgubil mnogo na svoji popularnosti, toda vprašanje njegovega odstopa je za sedaj odpadlo.

PRVE ZLATE PLOMBE.

Prvi dentist ali zobozdravnik, ki je izpolnil vtolino zoba z zlatom, je bil neki Edward Maynard, ki je bil rojen v Madison, N. J. pred 105. leti. Maynard je bil tudi izumitelj številnih instrumentov, katere se rabi sedaj v zobozdravniški stroki. Maynard je imel za seboj raznoliko karijero. Njegovo hrepenenje je bilo postati vojak ter je bil že poklican na West Point vojaško akademijo. Tam pa je kmalu resigniral radi slabotnega zdravja. Leta 1835 je graduil na zobozdravniški šoli ter se nastanil v Washingtonu, kjer je praktično deloval skozi 55 let. Do čim je dr. Maynard eksperimetal z izboljšanimi načini poliranja zob, je dr. William T. G. Morton, neki dentist v Bostonu, oropal zobozdravništvo veliko svojih grozot s tem, da je uvedel uporabo etra pri operacijah. To je bilo leta 1844, nekaj let zatem, ko se je ustanovilo prvi zobozdravniški kolegij v Ameriki in sicer v Baltimoru.

Dr. Maynard je bil tudi izumitelj neke vrste pušk, katere se je patentiral leta 1851. Ta puška je bila predhodnik sedanje moderne puške. Dr. Maynard je umrl leta 1891 v Washingtonu.

Nizozemska in Nemčija

Nizozemska se je uklonila nemški predstojeci vojni. — Viljem je zahteval samo "da", ali "ne". — Laudon se je pripravil, da ugodno, izdane pa so bile vojaške odredbe, da se zadovoljijo zavezniški.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on May 1, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rotterdam, Nizozemsko, 30. aprila. — Nizozemska se je uklonila nemški železni pesti v 24urni dobi, v kateri se je poročalo o resnem stališču. Vsakdo je videl, da so prišla pogajanja na mrtvo točko in da je bilo vprašanje miru ali vojne na tehnični.

Na nekatere je napravilo utis, kakor da bi Nemčija hotela staviti nekatere zahteve, ki bi ovirale pogodbo. Drugi pa so bili še bolj pesimistični. Mislili so, da bo Nemčija izsilila vse svoje zahteve in

(Dalje prihodnjik.)

Smrt roj. Stembergerja

Rojak, ki je bil ubit v Erie, Pa., je J. Stemberger. doma iz Dolenjskega Zemonu pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Star je bil 35 let in oženjen v Kosezi. V Združenih državah je bival 11 let; ima mnogo strničev in druge žlahte. V Ameriki živi tudi oče njegove žene, mislim, da je tukaj tudi njegova soproga; saj slišal sem, da je Najbrže ga ona ni marala in je iz ježe hodil iz enega mesta v drugo. Če je njegova žena Marija res tukaj, naj se oglasi.

1. aprila ga je povozil vlak in je vsled tega 3. aprila umrl. Vlak mu je odrezal obe nogi. Trpel je od strašne bolečine, da je zblaznel, predno je umrl. Vedno je klecal svojo soprogo, ki ima pri sebi dva ali tri otročiče. Zdravnik mi je dan besediče spregovorila. Živela sta kakor v največjem sovraštvu. Bridko in težko je bilo njima življenje, o čem bi torej govorila? Bolje je, nedotkati se ran, katere skele, zlasti pa zdaj, ko v žepu denarja, v peči ne krompirja, v glavi ne najmanjšega sveta ni.

Pomoči ni bilo pričakovati od nikoder. Poljakov živi sicer v New Yorku zelo umogo, toda od inovnejših nobeden ne prebiva v okrožju Chatham Square. V drugem tednu po svojem prihodu v Ameriko sta se sicer sesla z dvema poljskima rodbinama, z eno iz Šlezije, z drugo iz okolice Poznania, pa ti rodbini sta že zdavnaj od gladi umrli. Oni iz Šlezije je umrlo že dvoje otrok in tretje je bilo bolno ter prenočevalo še skoraj štirnajst dni s svojimi roditelji pod mostnim obokom; vsi skupaj pa so živeli zgolj iz tega, kar so našli na ulici. Pozneje, so jih vzeli v bolnišnico in ni se znalo, kaj se je dalje z njimi zgodilo. Drugi rodbini se je godilo ravno tako slabo, da, še hušje, ker je oče pijančeval. Marica je bila, dokler je mogla, v postrežbo ženi, ali sedaj je že sama potrebovala pomoči.

Rojaki!

Kupujte vojno-varčevalne znamke! Nikjer na svetu ne morete boljše, bolj varno in bolj obrestonosno naložiti svojega denarja kot v tem vladnem podjetju. Če ste slučajno v denarni zadregi, lahko vojno-varčevalno znamko vsak hip izmenjate. S kupovanjem teh znamk pomagate sebi, pomagate vladi Združenih držav ter vsem zatiranim narodom k prostosti.

Vojno varčevalna znamka stane za mesec april \$4.15. Leta 1923 bo vredna \$5.00. Kupite jih lahko na vsaki pošti ter pri glavni in podrejenih agentih.

Če se vam zdi bolj primerno, pa lahko tudi nam pišete, in mi vam jih bomo preskrbeli.

UREDNIŠTVO "GLAS NARODA".

Ali ste bolni?

Ako imate kako bolezen, ne gledajte na to, kako dolgo in ne ostrajajte na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnili vam bo vaše zdravje.

Odločnost ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako; bogate in revne. Jaz sem v Pittsburgu najboljši specializet za moške in sem nastanjen že mnogim let. Imam najboljše opremljen urad, tudi stroj za X-zarke, s katerimi motem videti skozi vas, kakor skozi steklo. Imam svojo lastno lekarno, v kateri se nahajajo vse vrste domačih in importiranih zdravil. Ne bodite boleči in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepričal, kaj morem za vas storiti.

Imam Erlichov slovit 606 za krvne bolezni in ozdravim bolezn v nekaj dneh. Ozdravil sem tisoče slučajev oslabelosti, kožne bolezni, revmatizma, šelodčne in jetrne bolezni, srbenje, mozole in vse kronične bolezni.

Zaprta casa.
Prof. Dr. H. G. BAER,
311 SMITHFIELD ST. PITTSBURGH, PA.
nasproti pošte.
VAŽNO.—Održi to in prinesi s seboj.

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908. Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn

Sedež Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI

Predsednik IVAN PRONTO, 1098 Norwood R'd., Cleveland, Ohio. Podpredsednik JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.

NAJZORNJI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Wilcox, Pa. 1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numery Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan. 1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Členjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošeni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštne, Express, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov.

Plesalka iz Šemahe

FRANCOSKI SPISAL G. GOBINEAU.

Za "Glas Naroda" J. T.

— Hudič — naj jo vzame! — se je razjezil. — Ali je spet začela uganjati komedije? — Veš, kaj, Umm Djehan, pri miru me pušči, pa bo. — Opusti že enkrat svoje stare šale.

Ne bomo trdili, da je to res ali ne. Nekaj je pa gotovo. — Azanov ni mogel prenesti pogledov Umm Djehan. — Ti pogledi so bili ostri, poskušali so prodreti skozi srce v dušo in uničiti svojega nasprotnika.

Azanov je bil namreč mahoma umolknil in pogledal v stran. Pri tem je pa izgubil ravnotežje, parkrat se je zamajal semtertja ter slednje omahnil na posteljo.

— Kako mislite to? — Ne razumem vas — je rekel Moreno. — No, njegova civilizacija obstoji v tem, da je ravnokar zadržal svojega očeta in da je pljunil na spomin ženske, katera ga je pripravila na svet.

— Jaz nikakor ne morem razumeti, kako naju je zamogo obvarovati nebo, da nisva poginila razno s svojim rodom. — Samo jaz, ženska, in on, možki, sva ostala. — Samo ne vem, kako je mogoče, da sva v vseh ozirih tako različna, ko sva vendar edina potomeca istega rodu.

— Videti njega, ki leži sedaj pijan na postelji, ki se ne zaveda ničesar, ki je kot divja žival. — Da, Bog ve, da je res! — Ker sem vedela, da še živi, sem neprestano ponavljala: — Se ni vse izgubljeno, še ni vse izgubljeno. — On živi. Murad živi, prišel bo in mi bo pomagal.

— Predvsem se pa spominjam najbolj žalostnih noči mojega življenja. Nekoč sem bila v tistem gozdu ter klečala med množicami koreninami. — Dva dni že nisem jedla ničesar drugega kot kos prepečenca, katerega je bil vrzel vojak v cestni jarek. Sneg je na letaval in jaz sem si poiskala med koreninami zavetja.

— In včeraj se je vresničilo moje hrepenenje. — Videla sem ga in sedaj leži tukaj, kakor žival. — Tudi vi ga lahko vidite. — Vi ste Evropejec in vi ste brez dvoma ponosni na to, kar so napravili njegovi tovarishi iz njega. — Meni, ki nisem ničesar drugega kot navadna barbarska, boste že oprostili, če sem drugačnega mnenja.

LIBERTY LOAN.

Podpisani sem po svojem lastnem prepričanju ter na poziv Glas Naroda podpisal:

- I. Posojilo Svobode za \$.....
II. Posojilo Svobode za \$.....
III. Posojilo Svobode za \$.....

Podpis
Naslov
Mesto
Država

Izrežite ta kupon in ga pošljite uredništvu "Glas Naroda".

— Le obdržite ga, imejte ga, takega kakoršen je! — On se ne bo nahajal ob moji strani med vojskami njegovega rodu, on ne bo šel v boj, da bo maščeval domovino.

— Pozdravljeni, gospod! — Če ima kletev slabotne ženske kako moč, če vas bo kdaj dosegla. — Ne, Umm Djehan, ne! — Ne kolhite me! — Jaz ne zaslužim kletev.

— Ali morda kaj potrebujete? — Ali vam lahko pomagam z denarjem? — Sicer nimam veliko, toda nekoliko vam lahko odstopim. Toda to vseeno lahko vzamete. — Na vsak način bi vam rad kaj pomagal.

— Zakaj me tako gledate? — Nikar ne mislite, da vam hočem nastaviti kako zanko. — Kar se pa Azanova tiče, nikar ne smete misliti, da sem ga jaz odvrnil od vas. — Vašemu nasvetu se je bil včeraj zvečer vklonil v hipnem razburjenju, danes bi pa gotovo sanjal od sebe, brez moje pomoči, pozabil na vse, in preklical svoje včerajšnje besede.

— Vi torej ne pijete? — ga je vprašala Umm Djehan začudeno. — V naši deželi nimamo navade piti. — Toda pustiva to. — Govoriva rajše o vas. — Kaj nameravate storiti? — Svoj pogled je tako zapicila v njegove oči, da se je Moreno ne hote strelal. Gledala ga je nepremično par minut, dokler je ni on nenadoma vprašal:

— O čem premišlujete? — Povejte mi, če ljubite v svoji domovini kako žensko? Moreno je prebledel. — Prebledel je kakor ranjenec, če se ne hote dotaknemo njegove nezaščiten rane.

— Da, jaz ljubim žensko. — Ali jo zelo ljubite? — Iz dnu svojega srca. — Umm Djehan si je zavila s pajčolanom obraz ter vstala. Odpravila se je proti vratom toda na pragu je obstala ter izpregovorila s silno svečanim glasom:

— Bog naj te blagoslovi! — Častnik je bil vsled tega njenega nastopa silno ginjen. Umm Djehan je bila odšla. Azanov je smrčal na postelji. — Prišel je služabnik ter rekel da je voz pripravljen. — Azanova so morali prenesti v kočijo, kajti bil je pijan do nezavesti.

— Voznik je udaril po konjih, in živali so v divjem diru zapustile Šemahe.

(Dalje prihodnjici.)

Smrtna kosa.

Smrt je začela neusmiljeno gospodariti v Houghton okraju Mich. Med boleznimi prevladuje najbolj pljučnica, ki se loti starih in mladih, malokateri ji uide, ko gar se ona loti. Tako je pobrala iz naše srede 12letnega nedobudnega fantička Josipa Vranesič, sina Nikolaja in pokojne Katarine Vranesič, na 451 Caledonia St., Albion. Deček je zbolel, a kruta pljučnica ga je takoj v začetku zagrabila tako silno, da je umrl.

Pokojni Jožek je bil eden najmarljivejših učencev v pripravljalnem razredu za sv. birno in vsi součenci in katehet ga bodo gotovo pogrešali. — Žrtve pljučnice bil je nadalje William Williams, stanujoč na sedmi cesti na Laurim, zadnje leto upraviitelj mesnice v Tamarack Cooperative prodajalni. Bil je bolan samo en teden in akoravno v najboljši možki dobi od 45 let je podlegel tej neusmiljeni morilki.

Današnje zanemarjanje pomenja jutranje prekurno delo.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK 638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

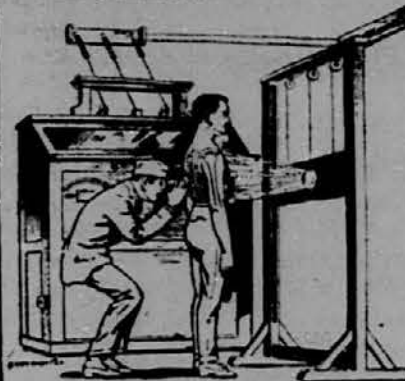
Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 33-letna praksa v zdravljenju vseh možkih bolezni. Nasrpujevaš stvari zdravi s glavnimi zdravili, ki so izumljeni dr. pred 30 leti. Če imate moco ali mahu, ki se bolelo, v grlu, izpadanje las, bolečina v kosteh, pridite in izkušite, vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bova se bolelo.

Ali ste bolni?

Čitate ta oglas in spoznajte resnico.

Jaz zdravim vse kronične bolezni možkih in žensk.

Dr. Cowdrick, Specialist z X žarkih nudi svojo službo možkim in ženskam, ki trpijo na kroničnih boleznih. Moj urad je popolnoma opremljen z najboljšimi znanstvenimi in modernimi električnimi stroji, katere se lahko dobi. Moj veliki stroj za X-žarke je zelo mogočen ter mi pogosto pokaže bolezni, ki niso razvidne vsled navadne preiskave.

MOJA PREISKAVA.

Moja skrbna in natančna preiskava vsakega bolnika, ki pride k meni, je eden izmed vzrokov mojega uspeha v moji stroki. Moje metode so različne od onih, ki se jih navadno uporablja. Zdravim vsakega bolnika na podlagi natančnega stanja in bolezni, na kateri trpi. Če po skrbni preiskavi vaše bolezni ne najdem, da vam morem pomagati, bom z veseljem storil to. Če vas pa na drugi strani ne morem sprostiti v zdravljenju, vas bom odločili ter vam svetoval na najbolj prijazen način. Moja preiskava, vspešno uporablja stroja za X-žarke ter fluoroskopa, mi kaže vaše resnično stanje in bolezni. Moja konzultacija in preiskava je zastonj, če ne podvržete mojemu zdravljenju.

POSEBNO OBVESTILO.

Potrebujem vašega zaupanja, hočem da se oglašite ter govorite z menoj glede svojih trbufov v vašem lastnem jeziku. Zaponnite si, da nisem navaden zdravnik, temveč specializist, z leti izkušnje v zdravljenju bolezni kot je vaša. Čim bolj komplicirana je vaša bolezen, tem bolj se zanimam zanjo. Vsa moja zdravilna sredstva so prijetna in nobena stvar ne boli ali povzroča veliko bolečin. Ko se oglašite, boste delovali moje pozornosti z eno samo mislijo, — da se vas spravi zopet k zdravlju v najhitrejšem mogočem času. Ne odlašajte ta stvari, temveč se oglašite takoj. — Pozneje se boste kljub temu oglašili. Z-raj ne sedaj: Nikake pristojbine za konzultacijo in preiskavo, če se zdravite pri meni.

DOKTOR COWDRICK CLEVELAND, O. SPECIJALIST

2047 E. 9. cesta. — 4. nadstropje. — Vzemite vpenjačo. Uradne ure: — Vsaki dan: 9. jutraj do 8. zvečer. V nedeljah in praznikih le od 10. jutraj do 1. popoldne.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

I. Š., Mohawk, N. Y. — To je že tura pesem, da se Slovenci, dočler so sosedni, ne zastopijo. Radi imajo je tedaj, ako so najmanj sto milij narazen. Vendar pa o Vašem slučajju ne bo sodila slovenska javnost, kajti stvar je prenaenikostna. Najbolje je, da se s svojo sosedo pobotate, ali pa se prepirate dalje, toda brez nas.

P. B., Peoria, Ill. — Nikogar ne bi zanimalo, kajti napisali niste nič novega, zato ne moremo objaviti. Pišite kaj drugega, pa bomo radi objavili. Pozdrav.

Rojaki naročajo se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdravnih državah.

šcem svojega prijatelja KAROLA HRASTNIKA. Pred petimi meseci sva bila skupaj v New Castle, Pa., potem je na neznan kam odšel. Prosim cenjene rojake če kdo ve kaj o njem, da mi naznani ali naj se pa sam oglašijo. — Anton Skufca, R. F. D. 1, Ellwood City, Pa. 3x

Naši zastopniki,

ateri so pooblašteni pobirati naročino za dnevnik "Glas Naroda". Naročilna za "Glas Naroda" je: za celo leto 3,50, za pol leta \$2,00 in za četrt leta a \$1,00. Vsak zastopnik izda potrdilo a svoto, katero je prejel in jih rojacom priporočamo. San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin, Denver, Colo.: Louis Andošek in Frank Škrabec. Leadville, Colo.: John Hočevar. Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John erm, Frank Janes in A. Kočevar. Salida, Colo. in okolica: Louis ostello. Somerset, Colo.: Math. Kernely. Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman, Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bilab a Frank Jurjovec. Joliet, Ill.: Frank Bamblich, Frank Laurich in John Zalatel. La Salle, Ill.: Matija Komp. Livingston, Ill.: Mih. Cirar. Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin. Nocomis, Ill. in okolica: Marj. Jalshek. North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin. Se, Chicago, Ill.: Frank Černe. Springfield, Ill.: Matija Barborič. Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovič. Cherokee, Kans.: Frank Rehtnik. Franklin, Kans. in okolica: Frank Moon Run, Pa.: Frank Matok in Fr. Podmilšek. Pittsburgh, Pa. in okolica: U. B. Jakobich, Z. Jakabe, Klarich Mat. I. Magister. Reading, Pa. in okolica: Fr. Špehar. South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek.

Steelton, Pa.: Anton Hren. Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schiffrer. West Newton, Pa.: Josip Jovan. Willock, Pa.: J. Peternel. Murray, Utah in okolica: J. Kastella. Black Diamond, Wash.: G. J. Porents. Davis, W. Va. in okolica: John Brosch in John Tavželj. Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenčan. Leokovic. Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller. Ringo, Kans.: Mike Pencil. Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec. Baltic, Mich.: M. D. Likovich. Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Šhalta. Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak Petrich. Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže Jos. J. Pesbel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek. Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kitzje. Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Pouše. Virginia, Minn.: Frank Hrovatich. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. Klein, Mont.: Gregor Zobec. Great Falls, Mont.: Math. Urh. Roundup, Mont.: Tomaš Paulin. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka. Barberton, O. in okolica: Math Govanda, N. Y.: Karl Sterniša. Kramer. Bridgeport, O.: Michael Kočevar. Collinwood, O.: Math. Slapnik. Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debevo, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Resnik. Lorain, O. in okolica: Louis Balani in J. Kumše. Niles, O.: Frank Kogovšek. Youngstown, O.: Anton Elkelj. Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley. Allegheny, Pa.: M. Klarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakše. Resemer, Pa.: Louis Eribar. Broughton, Pa. in okolica: Anton Ivavec. Burdine, Pa. in okolica: John Demšar. Canonsburg, Pa.: John Koklich. Conemaugh, Pa.: Ivan Pašk, Vid Rovansček. Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant. Kozoglov. Export, Pa.: Louis Supančič. Forest City, Pa. Mat. Kamln in Fr. Lehen. Farrell, Pa.: Anton Valentincič. Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak. Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan. Imperial, Pa.: Val. Peternel, box 172. Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc. Luzerne, Pa. in okolica: Antos Osoinik. Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar. Milwaukee, Wis.: Andrew Fox in Josip Trtnik. Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, John Stampel in H. Svetlin. West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Stok. Beck Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin in Valentin Marcina.

NAZNAVILLO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznavjam sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da je moja žena oz. mati

TEREZIJA PETEK,

rojena Slakar previdena s svetimi zakramenti po kratki bolezni v Gospodu zapasa, dne 23. aprila 1918 v starosti 29 let. Tu zapuščala mene in dva otroka od katerih je najstarejši dva in pol leta in mlajši 6 tednov star. Pokojna je bila dobra in skrbna mati, ki jo ne bo mogoče nadomestiti. Pokopali smo jo dne 25. aprila na katoliškem pokopališču. Rojena je bila v St. Vidu pri Ljubljani. V Ameriki je še njen bratranec nekje v Cleveland, O. Hvala vsem za krasno renece, ki ste jih položili na kratek tebi nepozabljena soproga bodi lahka zemlja ameriška. V miru počivaj!

Zalujoči ostali:

Frank Petek, soprog. Ana in Frank, otroka. Luzerne, Pa., 786 Charles St. 3x

LEPA PRILIKA

se nudi rojaku, ki hoče odpreti grobnico. Jaz imam na prodaj dve grobnicijski tehtnici "Toledo" in fini "Register" ter fini voz za nizko ceno. Vprašajte pri: Ignacij Kraucar, 1629 E. 36. St., Cleveland, Ohio. (29-4-15)

Iščem svojega prijatelja MARTINA POVŠE. Pred dvema mesecema sva bila skupaj na Evelethu, Minn. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njega, naj mi naznani, ali naj se pa sam oglašijo, ker mu imam poročati nekaj važnega. — Joe Smith, Box 61, Strong, Colo. (6x 4, 27 — 5 3)

EAT CORN SAVE WHEAT

DOGAEJE SE POTREBUJE. Dovolj dobrega lesa. Trajno delo, plača zelo dobra. Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn. (8-4-75)

NAZNAVILLO.

Cenjenim rojakom v Pittsburghu Pa. in okolici naznavajmo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško, ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. Upati je, da mu bodo rojaki v vseh ozirih pomagali, posebno še, ker ima pokvarjeno levo oko.

Dr. LORENZ.

Jaz sem edini slovenski govoreči specialist možkih bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do popoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. popoldne do 2. popol. V nedeljo od 10. pop. do 2. popol. DR. LORENZ, Specialist možkih bolezni, 644 Penn Ave. II. nadst. na ulico, Pittsburgh, Pa.

REMEMBER THE DAYS SUNDAY... MONDAY... TUESDAY... WEDNESDAY... THURSDAY... FRIDAY... SATURDAY... ONE MEAL WHEATLES

RAVNOKAR JE IZŠEL NOV VOJNI ATLAS v barvah, ki vsebuje jako natančno in obsežno risano italijansko in zapadno fronto; CENA 30 CENTOV. Velikost 20x27 inčev. Slovenic Publishing Company 82 CORTLANDT ST., NEW YORK.